

Tatarzy jako
nieodłączny
element Litwy
str. 12-13

Modernizacja
wileńskich
Śnipiszek
str. 15

KURIER WILEŃSKI

27-28 października 2020 r.

Nr. 125 (18886)

Cena 0,80 euro

GAZETA POLSKA NA LITWIE

Liberalno-konserwatywny skręt wyborczy Litwy

str. 4-5

Fot. Dainius Labutis, ELTA

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

www.kurierwilenski.lt www.facebook.com/kurier.wilenski www.instagram.com/kwmag/

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44****Redaktor naczelny:**Robert Mickiewicz [tel. 260 84 44,
redaktor@kurierwileński.lt].**Zastępca red. nacz.:** Anna Piesko,
Brygita Łapszewicz

[info@kurierwileński.lt, tel. 260 84 46]

Sekretarz redakcji: LucjaStankevičiūtė [tel. 260 84 47,
l.stankeviciute@kurierwileński.lt]**Dziennikarze:** Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojć, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Antoni Radczenko,
Witold Janczys, Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter**Dział Promocji:** Andrzej Podworski —
prenumerata [tel. 260 84 44, kolport@
kurierwileński.lt], kom. 8 685 04084
Jolanta Balkiewicz — reklama [tel. 260
84 44, reklama@kurierwileński.lt].**Wydawca:** VšĮ „Kurier Wileński”**Druk:** VšĮ „Vilnijos žodis”**Nakład:** 3000 egz.*Materiałów niezamówionych redak-
cja nie zwraca. Zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpo-
wiada. Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są zbierane
z opinii redakcji.***Redaktorzy dyżurni:** Rajmund
Klonowski, Alicja KlonowskaDZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI NARODOWYCH MIDAS**KANCELARIA PREZESA
RADY MINISTRÓW****POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE**„Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach Zadania publicznego dotyczącego
pomocy Polonii i Polakom za granicą.Publikacja wyraża jedynie poglądy
autora/ów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Aleksander Borowik

Dopóki konserwa-
tyści, świeżo odurzeni
euforią zwycięstwa wy-
borczego, nie dobrali się
do zapowiadanych już
kardynalnych reform
walki z koronawirusem,
jeszcze dochodzą echa
fali rozkazów-nakazów-

Komentarz dnia

Na spacer z psem... z zegarkiem w ręku!

-zakazów na polu bitwy
z COVID-19 odchodzą-
cego ministra zdrowia,
Aurelijusa Verygi.

Przegrał z krete-
sem wybory w jednomanda-
towym okręgu kowień-
skim z konserwatystką,
tłumacząc się przy tym,
że był bardzo mocno
zajęty opanowywaniem
pandemii i pracą nad
kolejnymi planami wal-
ki z wirusem. Teraz już
praktycznie ma to z gło-
wy, ale dopóki jego do-
tychczasowe dyrektywy
nie zostały odwołane,
dopóty trzeba będzie je
przestrzegać (oczywi-
ście, pod groźbą kary),
choćby jakby absurdal-
nie nie brzmiały.

Otóż, co do jednej z
kwestii dotyczącej osób

przebywających na kwa-
rantannie. Otóż, jeżeli
delikwent takowy po-
siada psa, to może go
wyprowadzić na spacer,
sam przy tym jednak ma
być uzbrojonym w środ-
ki ochronne – maseczkę
i rękawice.

Powinien też katego-
rycznie unikać wszel-
kich kontaktów z innymi
osobami. Psa ten zakaz
nie obowiązuje. Może
do woli obwąchiwać się
z innymi przedstawicie-
lami swego gatunku, jak
też załatwiać potrzeby fi-
zjologiczne.

Ale uwaga! Właściciel
powinien być bardzo
czujny, bo na taki spacer
ma dokładnie nie więcej
niż... 15 minut!

A co z kotami? ■

Trzy pytania do...

...Ingridy Žaltauskaitė, rzeczniczki prasowej spółki
ubezpieczeniowej Lietuvos Draudimas.

Rozmawiała Justyna Giedrojć

tego rodzaju ubezpie- czenie?

Kwota świadczenia za-
leży od tego, jaki wariant
umowy ubezpieczeniowej
zostanie wybrany przez
klienta, czyli na jaką sumę
się zabezpieczy. Proponu-
jemy kilka opcji. Można
też ubezpieczenie od wi-
rusa COVID-19 dodać do
swojej polisy zdrowotnej.
Polisę mogą wykupić za-
równo osoby prywatne,
jak też pracodawcy dla
swoich pracowników.

**2. Czy w przypadku
zakażenia się koronawi-
rusem każdy posiadacz**

polisy zostanie świad- czenie?

W przypadku CO-
VID-19 warto pamiętać,
że osoba ubezpieczona
otrzyma świadczenie wy-
łącznie w wypadku, jeżeli
z powodu choroby zosta-
nie hospitalizowana.

**3. Termin możliwości
wykupienia polisy jest
ograniczony. Kiedy do-
biega końca?**

Można to zrobić do 9
listopada włącznie. Nasi
specjaliści telefonicznie
udzielają konsultacji w
tej kwestii. Trzeba tylko
zadzwoić na nr 1828 ■

**1. Uwzględniając obec-
ną sytuację oraz coraz
większy wzrost zacho-
rowań na koronawirusa,
przypominacie o możli-
wości wykupienia poli-
sy ubezpieczeniowej na
wypadek choroby.**

Jakie koszty pokrywa

W Wilnie trwa intensywne sprzątanie ulic i parków Fot. Marian Paluszkiewicz

Zmiany w rozkładach jazdy pociągów

Od niedzieli, 25 października Kolej Litewskie wprowadzili zmiany w rozkładach jazdy pociągów na trasach Wilno–Kowno, Wilno–Ignalina–Turmonty i Wilno–Orany–Marcinkańce.

Zmiany zostały wpro-

wadzone w rozkładzie na trasach Wilno–Kowno, Wilno–Ignalina–Turmonty, Wilno–Orany–Marcinkańce.

Nowe rozkłady można sprawdzić na stronie internetowej traukinioblietas.lt.

Spółka skarbu państwa apeluje do podróżnych, aby pamiętać o maseczkach ochronnych oraz o dezynfekcji rąk. Środki wirusobójcze dostępne są w poczekalniach na dworcach i w pociągach.

wilnoteka.lt

Biblioteka Uniwersytetu Wileńskiego ogłasza Konkurs Poetycki

Biblioteka Uniwersytetu Wileńskiego ogłasza Konkurs Poetycki poświęcony 450. rocznicy założenia Biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego. Do udziału w konkursie zapraszamy wszystkich chętnych!

Warunki konkursu:

- Przyjmujemy prace pisane w jęz. litewskim, polskim oraz rosyjskim.
 - Objętość pracy – jedna strona wydruku komputerowego.
 - Gatunek poetycki oraz temat pracy – dowolne.
 - Prace przyjmowane są do 1 grudnia bieżącego roku.
- Prace prosimy przysyłać na adres: leokadija.maliusevskaja@mb.vu.lt

Uczestników prosimy o podanie następującej informacji:

- imię, nazwisko;
- wiek;
- numer telefonu;
- e-mail.

Wyniki konkursu będą ogłoszone

18 grudnia bieżącego roku o godz. 16.00 w Muzeum Adama Mickiewicza przy Bibliotece UW (Vilnius, Bernardinų 11). Zwycięzcom zostaną wręczone dyplomy oraz upominki.

Informacja dodatkowa: tel.: (8 5) 279 18 79

Organizatorzy:

Muzeum Adama Mickiewicza przy Bibliotece UW
Centrum Polonistyczne UW

Imieniny

27 października:

Barnima, Frumencjusza, Józefa, Kapitolina, Manfreda, Wielebora

28 października:

Anastazji, Cyryla, Domabora, Fidelisa, Honorata, Judy, Tadeusza, Ksymena, Sabiny, Szymona, Wielimira, Wincentego, Wszeciecha

Cytat dnia

„Elektrownia atomowa w Ostrowcu stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa obywateli UE, dlatego też należy powstrzymać takie nieodpowiedzialne jej uruchomienie. Oprócz tego, UE nie powinna wpuszczać na rynek prądu od odbiorców z krajów trzecich, którzy nie przestrzegają najwyższych standardów dot. bezpieczeństwa jądrowego i ochrony środowiska”
– powiedział prezydent Gitanas Nausėda.

Liczba dnia

100 mln euro z unijnych funduszy trafi na zakup od 15 mln do 22 mln zestawów do szybkich testów antygenowych na obecność koronawirusa dla krajów Unii Europejskiej

Liberalno-konserwatywny skręt wyborczy Litwy

Za kilka tygodni Litwa będzie miała nowy rząd i nową koalicję rządzącą. Konserwatyści i liberałowie rozpoczęli negocjacje, natomiast Chłopi usuwają się do opozycji. Z wyniku niedzielnych wyborów umiarkowanie cieszą się przedsiębiorcy, a związki zawodowe są zaniepokojone.

Antoni Radczenko

Po dwóch turach wyborów sejmowych sytuacja wygląda następująco. Największymi beneficjentami wyborów parlamentarnych 2020 roku są konserwatyści, których frakcja będzie liczyła 50 posłów. Na drugim miejscu znalazł się Związek Chłopów i Zielonych z 32 mandatami na koncie. Na miejscu trzecim uplasowały się dwa ugrupowania polityczne – socjaldemokraci Gintautasa Paluckasa oraz Ruch Liberałów. Obie partie mają po 13 posłów. Partia Wolności zdobyła 11 miejsc w parlamencie, a Partia Pracy – 10. Trzech posłów ma Socjaldemokratyczna Partia Pracy. AWPL-ZChR w tej kadencji nie będzie miała własnej frakcji, a tylko trzech posłów. W I turze mandaty udało się zdobyć w okręgach jednomandatowych Beacie Pietkiewicz i Czesławowi Olszewskiemu. W II turze miejsce w sejmie udało się wywalczyć Ritiė Tamašunienė, która w okręgu niemieczyńskim pokonała kandydata konserwatystów, Justasą Džiugelisa. Po jednym posle będą miały Litewska Partia Zielonych oraz Partia „Wolność i Sprawiedliwość”.

RZĄDY KOBIET

Konserwatyści oraz dwie partie liberalne zapowiedziały, że rozpoczynają negocjacje. W przypadku pomyślnych rozmów na czele rządu stanie Ingrida Šimonytė. Zważywszy na to, że na czele pozostałych partii stoją kobiety, Aušrinė Armonaitė oraz Viktorija Čmilytė-Nielsen, to już teraz mówi się o „rządach kobiet” przez najbliższe

Ramūnas Karbauskis oświadczył ze swej strony, że jego partia przechodzi do opozycji

cztery lata. Ruch Liberałów na samym wstępie oświadczył, że stanowisko przewodniczącego sejmiku ma należeć do ich partii. Poza tym liczą na trzy ministerstwa. Ramūnas Karbauskis oświadczył ze swej strony, że jego partia przechodzi do opozycji. „Pokażemy, jak ma wyglądać konstruktywna opozycja” – dodał polityk.

Lider konserwatystów, Gabrielius Landsbergis, oświadczył dziennikarzom, że ma nadzieję, iż rozmowy z partnerami będą przebiegały sprawnie, szybko i bez zakłóceń. Šimonytė tuż po ogłoszeniu ostatecznych wyników powiedziała, że koalicji uda się stworzyć rząd, który zostanie zaakceptowany przez ośrodek prezydencki. „Jestem gotowa do wysłuchania różnych zdań, w tym również

prezydenta republiki. Wydaje mi się jednak, że proces kształtowania rządu spoczywa przede wszystkim na tym, kto zgłasza kandydatów. (...) Mam nadzieję, że uda się zgłosić takich kandydatów, którzy nie wywołają większych zastrzeżeń po stronie prezydenta” – powiedziała LRT kandydatka na premiera. Zadowolenie z wyników wyborczych nie kryła była prezydent, Dalia Grybauskaitė, której zdaniem mieszkańcy Litwy „głosowali za przyszłością”.

POPULIZM I DROBNE SKANDALE

Politolog Andrzej Puksztó z Uniwersytetu Witolda Wielkiego sądzi, że przyczyną przegranej Chłopów jest kilka.

4.>>

– Wynik oznacza, że wyborca pokazał czerwoną kartę rządowi Skvernelisa i wahadło polityczne odwróciło się w przeciwnym kierunku. O ile dotychczas mieliśmy faktycznie koalicję centrolewicową, to teraz wahadło zatrzymało się na centroprawicy. Sądzę, że obecną koalicję zgubiły większe i mniejsze skandale. Chociażby takie, jak asfaltowanie drogi przy domu premiera czy wyjazd ministra Jarosława Narkiewicza do Abu Dhabi jesienią ubiegłego roku – podkreśla politolog w rozmowie z naszym dziennikiem.

Andrzej Puksztó sądzi, że gdyby Chłopów i ich partnerów politycznych pokazały nieudolność klasy politycznej. Jego zdaniem już poprzedni rząd i była koalicja próbowali „jechać” na mało przemyślanych reformach o charakterze populistycznym – próbowano powołać bank państwowy, apteki państwowe lub wprowadzać kolejne ograniczenia na sprzedaż alkoholu.

– Te propozycje miały charakter populistyczny i generalnie, żadnej nie udało się zrealizować. Większe sukcesy mieli tylko w przypadku różnego rodzaju wypłat socjalnych – zaznacza politolog.

Puksztó nie wyklucza, że relacje polsko-litewskie mogą ulec zmianie. Przedstawiciele partii liberalnych w koalicji mogą krytykować stronę polską chociażby za wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie aborcji.

– Myślę, że zgrzyty będą w kontekście relacji na linii Polska-Litwa-Unia Europejska. Dotychczas premier Skvernelis i prezydent Nauseda zawsze próbowali wspierać stronę polską w ich konfliktach z instytucjami unijnymi. Teraz nie jestem pewien, czy Litwa będzie takim wiernym obrońcą Polski na forum unijnym – komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Andrzej Puksztó.

Prezes Konfederacji Przemysłowców Litwy, Vidmantas Janulevičius, oświadczył, że wynik wyborczy wskazuje na to, iż mieszkańcy Litwy chcą innego kraju niż dotychczas. „Wyborcy pokazali, że

■ Andrzej Puksztó

chcą trochę innego państwa i że dojrzelśmy do innego państwa, gdzie najważniejsze nie są surowe nakazy, sankcje i decyzje bez wyjaśnień, ale szacunek do człowieka, jego wolności i zasad wolnego rynku. Jest czymś oczywistym, że stajemy się demokratycznym państwem zachodnim. Wybraliśmy trzy kobiety, to pokazuje, że jesteśmy dojrzałi politycznie” – powiedział Janulevičius agencji informacyjnej ELTA. Dodał, że to nie będą łatwe rządy, ponieważ nastąpią w czasie, kiedy „za oknem” szaleje druga fala koronawirusa.

Mniej zadowolony jest po stronie związków zawodowych. Przewodnicząca Litewskiej Konfederacji Związków Zawodowych, Inga Ruginienė, ma nadzieję, że nowa władza swe decyzje będzie konsultowała z nimi. „Nasze oczekiwania są następujące – aby nowy rząd słuchał głosu narodu, partnerów socjalnych oraz tylko po negocjacjach przyjmował decyzje. Tego zawsze brakowało Litwie i jeśli konserwatyści chcą być większością sejmową nie tylko przez jedną kadencję, to muszą wsłuchać się w głosy dotyczące tworzenia długoterminowych perspektyw i strategii” – podkreśliła Ruginienė, która najbardziej obawia się, że nowa koalicja może zliberalizować Kodeks Pracy.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Odsłonięto tablicę ku czci żołnierzy WP z 1920 r.

W Szyrwintach 24 października odsłonięto tablicę ku czci spoczywających na miejskim cmentarzu polskich żołnierzy, którzy w 1920 roku prawdopodobnie uczestniczyli tam w walkach w konflikcie polsko-litewskim o tereny graniczne.

Wcześniej stały tam bezimienne krzyże z informacją, że spoczywają tam polscy żołnierze z 1920 roku.

W trakcie robót odnowiono krzyże, krawężniki zastąpiono ogrodzeniem z granitu, w kwaterze umieszczono tablicę w językach litewskim i polskim.

Jak poinformował Jarosław Szostko, prezes Fundacji Pamięci Narodowej, ułan kawalerii ochotniczej z Fundacji Kieleckiego Ochotniczego Szwadronu Kawalerii im. 13. Pułku Ułanów Wileńskich, niestety nie udało się dokładnie ustalić, kto tam spoczywa. Na cmentarz mogli być przeniesieni żołnierze, którzy zginęli gdzieś w okolicy.

Odsłonięciu tablic towarzyszyła wystawa wyposażenia, uzbrojenia, zdjęć w kolorze żołnierzy Wojska Polskiego z okresu kształtowania granic II Rzeczypospolitej oraz piknik w majątku Okmiana (Akmena).

L24.lt

Fot. L24.lt, Marlena Paszkowska

Jakkolwiek ciemna wydawać by się mogła noc – po niej zawsze jest świt

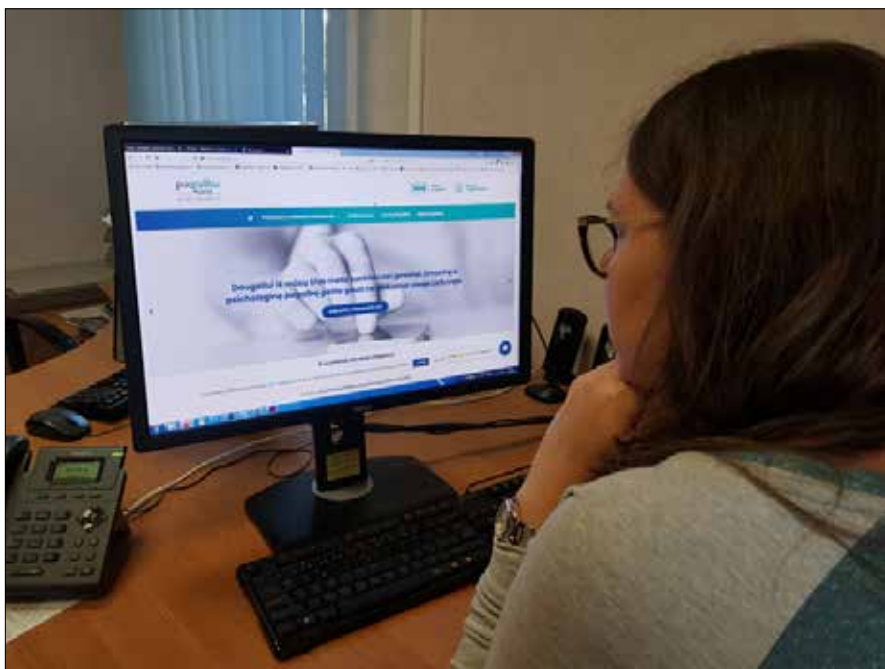
Dla wielu z nas teraz jest trudniej niż zazwyczaj, dlatego szczególnie ważną jest informacja, jaką pomoc emocjonalną i psychologiczną można otrzymać bezpłatnie na terenie całej Litwy.

Psycholog Sonata Mickuvienė opowiada, co obecnie przeżywa znaczna część obywateli, a kierownik Działu Zdrowia Psychicznego w Ministerstwie Ochrony Zdrowia Ignas Rubikas prezentuje zalety odnowionej krajowej platformy Pagalbasau.lt i aplikacji na urządzenia mobilne „Pagalba sau”, podkreślając, że najważniejsze – to nie bać się, by szukać i zwracać się o pomoc.

CZAS JEST CIĘŻKI DLA WSZYSTKICH

Powszechna pandemia nie tylko w naszym kraju, ale i na całym świecie spowodowała negatywne skutki dla zdrowia psychicznego i emocjonalnego ludzi. Każdy z nas mierzy się z nieplanowanymi wyzwaniami, borykamy się z problemami i ciągle myślimy, jak będzie dalej.

„Człowiek niczego już nie może planować tak, jak mógł to robić wcześniej – i nawet nie wyobraża sobie, w jaki sposób ta niepewność powoduje stres i niepokój. Z tego powodu cierpi nasz stan emocjonalny, spada produktywność w pracy, męczy cię nerwowość” – wyjaśnia psycholog Sonata Mickuvienė. Dodaje: „To całkiem normalne, że społeczeństwo jest zmęczone brakiem możliwości zaplanowania swojego czasu, wakacji innych rozrywek. Chociaż i rozumiemy, że te ograniczenia istnieją dla dobra nas wszystkich, ale kiedy częściej wychodziliśmy na różne wydarzenia i oddawaliśmy się zwyczajnym rozrywkom – to i rozprężaliśmy się, a to bardzo wzmacniało nasze zdrowie emocjonalne.”

Krajowa platforma i aplikacja pomocy emocjonalnej Pagalbasau.lt nie tylko pomagają obserwować swój stan, ale też udzielają informacji, dokąd się zwrócić lub skierować innego człowieka, kiedy potrzeba pomocy

Fot. Lina Jokubauskaitė

WSZYSTKO POTRZEBNE – W JEDNYM MIEJSCU

By zmniejszyć negatywny wpływ pandemii koronawirusa (covid-19) na stan emocjonalny i psychiczny mieszkańców Litwy, by ich lepiej informować o zdrowiu psychicznym, odnowiono krajową platformę Pagalbasau.lt i stworzono aplikację mobilną o takiej samej nazwie, które pozwalają więcej się dowiedzieć o zdrowiu psychicznym własnym i bliskich, a także otrzymać potrzebną pomoc – w jednym źródle.

„Jeśli człowiek szuka pomocy,

to oznacza, że się niepokoi i chce poznać odpowiedzi na powstające pytania, a blakając się po różnych stronach internetowych niechybnie naczyta się bardzo różnych opinii, co może tylko pogłębić niepokój i poczucie niewiedzy. Ponieważ platforma »Pagalba sau« dostarcza skoncentrowanej informacji, przygotowanej przez specjalistów odpowiedniej dziedziny, uważam, że to nie tylko oszczędza czas, ale jest też bardzo wygodne dla człowieka” – mówi psycholog.

„POMOC SOBIE” – KU ZDROWIU EMOCJONALNEMU

7. >>

„Pagalba sau” – informacja o zdrowiu emocjonalnym i pomocy psychologicznej w czasie COVID-19 i nie tylko.

www.pagalbasau.lt

pagalba sau

EMOCINIS SVEIKATOS LANKAS

Ściągnij aplikację:

GET IT ON Google Play

Download on the App Store

Wręczono nagrody konkursu #WeAreNATO

Rajmund Klonowski

23 października w Ministerstwie Obrony Litwy wręczone zostały nagrody w konkursie wypracowań „My jesteśmy NATO” („Mes esame NATO”, „WeareNATO”), organizowanego przez Departament Mobilizacji i Oporu Obywatelskiego oraz „Kurier Wileński”.

Konkurs, którego partnerami są Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie oraz Ambasada USA i NATO Force Integration Unit Lithuania, organizowany był po raz drugi. Nadesłanych zostało kilkadziesiąt prac w językach polskim, litewskim i angielskim z całej Litwy, w kategorii każdego języka przewidziano nagrody dla najlepszych. Ponadto wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i książkowe wydanie zebranych prac. Uczniowie klas 8-12 podkreślali wagę jedności państw członkowskich NATO, rozważali zalety bezpieczeństwa zbiorowego i własnego wkładu w swoje bezpieczeństwo. Warto podkreślić, że uczniowie polskich szkół nie tylko zdominowali kategorię wy-

Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i książkowe wydanie zebranych prac **Fot. Marian Paluszkiewicz**

pracowań w języku polskim, ale też Rafał Marcinkiewicz z Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego zajął pierwsze miejsce w kategorii wypracowań anglojęzycznych. Zwycięzcy:

Wypracowania w języku polskim:
1. miejsce — PAULINA DANISZEW-

SKA (Szkola Podstawowa im. Marianna Zdziechowskiego w Suderwie).
2. miejsce — TOMAS SILICKAS (Gimnazjum im. św. Jana Bosko w Jałówce).
3. miejsce — DANIEL MAŻUL (Szkola Podstawowa im. Mariana Zdziechowskiego w Suderwie). ■

6. >>

Według szefa Ministerstwa Ochrony Zdrowia Aurelijusa Vėrygi, niezależnie od naszych starań i wysiłków dostosować się do nowej rzeczywistości — musimy szczególnie dbać o swoje zdrowie emocjonalne. I musimy zacząć to robić już teraz.

Pagalbasau.lt poprzez stronę internetową i aplikację pozwala na znalezienie wszystkich aktualnych informacji o zdrowiu emocjonalnym i pomocy psychologicznej w czasie pandemii i nie tylko: można zrobić test dla oceny swojego stanu emocjonalnego, na interaktywnej mapie pomocy można znaleźć szczegółowe informacje i adresy instytucji świadczących pomoc na terenie całej Litwy, ich dane kontaktowe i listy świadczonych usług; znaleźć najpotrzebniejsze

informacje o najczęściej przytrafiających się zaburzeniach psychiki i zachowania, ich symptomach towarzyszących, o tym, jak rozpoznać czynniki ryzyka zaburzeń psychicznych i w jaki sposób można pomóc sobie i bliskim, a w razie potrzeby — jak otrzymać profesjonalną pomoc specjalistów.

„Na tej platformie są podawane informacje, sprawdzone przez ekspertów, w sposób zwięzły i przystępny — zarówno dla specjalistów, jak i zwykłych mieszkańców. Dążymy do tego, żeby człowiek otrzymał pomoc, nie bał się o nią zwracać, wiedział, gdzie i kiedy może się zwrócić. Ale podkreślamy — to nie może zastąpić pomocy specjalisty i profesjonalnej oceny diagnostycznej. Platforma służy zrozumieniu i ocenieniu możliwych zaburzeń u siebie i w otoczeniu, a jeśli podejrzewa się

zaburzenie psychiczne lub zachowania, należy zwrócić się do centrum zdrowia psychicznego, właściwego dla mieszkańca” — zwraca uwagę kierownik Działu Zdrowia Psychicznego w Ministerstwie Ochrony Zdrowia Ignas Rubikas.

Jakkolwiek ciemna nie wydawałaby się być noc, jak chmurne niebo — zawsze nadchodzi świt, słońce zawsze się pokazuje. Trzeba pamiętać — nie jesteś sam.

Zam. 2278

Projekt „Świadomość — kluczem do zdrowego ciała i umysłu” jest wspierany finansowo przez Państwowy Fundusz Wspierania Zdrowia Publicznego, którym zarządza Ministerstwo Ochrony Zdrowia

Wilno wraca do życia w kwarantannie

Od 28 października do 11 listopada zostanie wprowadzona lokalna kwarantanna w pięciu dużych miastach kraju, w tym w Wilnie. Natomiast od północy w poniedziałek, 26 października, do północy 6 listopada kwarantanna obowiązuje w: Elektrenach, rejonach janiskim, jurborskim, kielmskim, kłajpedzkim, kretyngańskim, poswolskim, płungiańskim, szkudzkim, szawelskim, święciańskim oraz Mariampolu.

Ostatnio potwierdzono 766 nowych infekcji. Resort zdrowia poinformował również o śmierci 2 chorych na COVID-19. W samorządach, gdzie została wprowadzona lokalna kwarantanna, zostały wprowadzone także dodatkowe ograniczenia. W komunikacji miejskiej odległość między pasażerami ma wynosić 1 m, mogą oni zajmować tylko miejsca siedzące. W miejscach publicznych przebywać mogą grupy nie większe niż 5 osób. W rejonie Raseiniskim – nie więcej niż 2 osoby w grupie.

Maski ochronne na twarz są obowiązkowe w miejscach publicznych i zamkniętych, transporcie, instytucjach publicznych. W sektorze publicznym powinna odbywać się praca zdalna lub mieszana. Zaleca się rozszerzenie tego wymogu na sektor prywatny. Salony muszą zapewnić co najmniej 10 m kw. dla jednego klienta. Pacjentom powyżej 14. roku życia nie wolno odwiedzać zakładów opieki zdrowotnej, z wyjątkiem ciężko chorych osób. Zaleca się, aby obrzędy religijne były organizowane w taki sposób, aby unikać zgromadzeń lub powstrzymać się od ich wykonywania.

Tymczasem od poniedziałku na całej Litwie zostały wprowadzone kolejne ograniczenia. Dotyczą między innymi masowych imprez. Liczba uczestników nie jest ograniczona, obowiązkowa jest natomiast rejestracja, chyba że bilety zostały nabyte za pomocą poczty elektronicznej. Podczas wydarzeń zewnętrznych obowiązkowe są maski i 1 m dystansu między uczestnikami, wewnątrz obowiązkowe są również maski i odległość 2 m dystansu (lub co drugie krzesło). Rejestracja jest

Pierwszy tydzień jest przeznaczony na wakacje jesienne, a w drugim tygodniu zajęcia będą prowadzone zdalnie **Fot. Marian Paluszkiwicz**

wymagana w: miejscach rekreacyjno-rozrywkowych (kina, studia tańca, kluby sportowe, place zabaw dla dzieci, kręgle, areny laserowe, pokoje zagadek itp.), w placówkach gastronomicznych, w restauracjach, w kawiarniach, w barach, w klubach nocnych, w kasynach i salonach gier, salonach bingo, zakładach i punktach bukmacherskich.

Rejestracja nie jest konieczna w przypadku zakupu jedzenia na wynos lub dostarczanego w inny sposób, w przypadku usług cateringowych świadczonych pracownikom przedsiębiorstw, zakładów lub organizacji, w których wykonywana jest praca zmianowa, jeśli usługi te są świadczone w lokalach przedsiębiorstw, zakładów lub organizacji.

Przy rejestracji trzeba podać swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu. Obowiązuje nakaz noszenia masek w pomieszczeniach

oraz w miejscach publicznych. W miarę możliwości pracodawcy powinni wysłać pracowników do pracy zdalnej.

Klasy od 5 do 12 oraz szkoły zawodowe od 26 października do 8 listopada nie będą miały zajęć w placówkach. Pierwszy tydzień jest przeznaczony na wakacje jesienne, a w drugim tygodniu zajęcia będą prowadzone zdalnie. W klasach początkowych najmłodszy uczniowie będą odpoczywali przez pierwszy tydzień, natomiast w drugim tygodniu powrócą do szkoły. Zajęcia w placówkach będą prowadzone dla uczniów klas początkowych, zerówki i przedszkoli – nawet wówczas, gdy samorząd znajdzie się w strefie czerwonej, chyba że samorząd postanowi inaczej. Obowiązkowe jest również zasłanianie nosa i ust w kościołach oraz zachowanie co najmniej 1 m odległości.

Opr. H.A. na podst. Lrytas, sam.

Wystawa: Kraszewski dla sprawy polskiej

Wanda Andruszaniec

W marcu 2020 r. z Pracowni-Muzeum J. I. Kraszewskiego Oddziału Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu przybyła do Wilna wystawa „Kraszewski dla sprawy polskiej”. Za pośrednictwem Artura Mikuta, wielkiego miłośnika twórczości pisarza, w pierwszej kolejności wystawa trafiła do Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego, skąd być może powędruje do innych szkół.

Przygotowywaliśmy się do uroczystego otwarcia tej wystawy, lecz, niestety, ostatnie wydarzenia związane z pandemią skorygowały nasze plany i dzisiaj proponujemy Państwu obejrzenie zdjęć z tej wystawy. Gdy pozwolą na to warunki, zapraszamy wszystkich chętnych na zajęcia edukacyjne poświęcone temu pisarzowi.

W tym roku mija 190 lat od dnia, kiedy to Kraszewski, jako student Uniwersytetu Wileńskiego, został aresztowany i osadzony w więzieniu. Właśnie ta data spowodowała, że wystawa trafiła do naszego miasta. Kuratorem wystawy jest Krzysztof Klupp, kustosz/kierownik w Pracowni-Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego. Pracownia powstała za sprawą kolekcjonerskiej pasji Mariana Walczaka (1926–1987), miłośnika twórczości Kraszewskiego. Swoją gromadzoną przez 30 lat zbiór w całości dotyczący pisarza i jego twórczości, Marian Walczak przekazał prezydentowi Poznania 3 maja 1979 r., w dniu jubileuszu 150-lecia Biblioteki Raczyńskich. Stałą ekspozycją w muzeum jest Gabinet Kraszewskiego. Znajdują się tam dary wręczone pisarzowi w dniach obchodów jubileuszu 50-lecia twórczości literackiej, które odbywały się w październiku 1879 r. w Krakowie. Zgromadziło się tam wtedy ponad 11 tys. gości, którzy przez osiem dni składali hołdy „pracownikowi bez czasu lub z czasem potrójnym”.

Celem wystawy jest przybliżenie współczesnemu pokoleniu postaci pisarza, wielkiego patrioty i człowieka, dla którego wolność Polski była celem najwyższym. Dziesięć pięknie

Celem wystawy jest przybliżenie współczesnemu pokoleniu postaci pisarza
Fot. Waldemar Dowejko

wykonanych plansz ilustruje życie i działalność pisarza. Czytamy na nich fragmenty listów J. I. Kraszewskiego, w których pisarz na pierwszy plan wysuwa kształcenie narodu: „W sprawie oświaty pilno zapewne rozpocząć od ludu, ale klasa średnia, szlachta, której synowie rzadko kończą wyższe zakłady naukowe, nie mniej jej potrzebuje, i to pilno a pilno”.

Hipolit Cegielski, filolog i przymysłowiec, podczas przyjęcia wydanego na cześć J. I. Kraszewskiego

w poznańskim Bazarze (rok 1867) określił pisarza jako męża narodu, który temu narodowi służył i służy za pochodnię wśród ciemności, za przewodnika na drogach zmylnych, za apostoła rozprowadzającego niezmordowanie i dziś jeszcze słowa miłości, wiary i nadziei.

Nasza społeczność szkolna czerpie przykład z życia i twórczości wybitnego pisarza, poety, publicysty i za myśl przewodnią obrała jego maksymę: „Nauka narzędziem i dodatkiem, a człowieczeństwo celem”.

Zdalne nauczanie powraca

Zdalnego nauczania nikt nie chce. Ani rodzice, ani nauczyciele, ani uczniowie, ani resort oświaty. Wszyscy wskazują, że powoduje ono wiele trudności, obniża również poziom przyswojonej wiedzy. A jednak – lekcje na odległość muszą powrócić.

Ilona Lewandowska

Na razie rząd podjął decyzję, że po feriach jesiennych, które rozpoczną się 26 października, zdalnie będą uczyć się uczniowie klas 5–11. Co będzie dalej, zależy od rozprzestrzeniania się pandemii.

– Teraz wprowadzenie zdalnego nauczania nie jest tak wielkim problemem, jak było to wiosną. Wówczas, rzeczywiście, nauczyciele stanęli przed wielkim wyzwaniem. Brakowało szkoleń, gotowych rozwiązań, właściwie każdy z nas musiał szukać sposobów zdalnej nauki na własną rękę. Teraz jesteśmy o wiele lepiej przygotowani, nie znaczy to jednak, że zdalna nauka będzie łatwa – mówi Krystyna Masalska, nauczycielka historii w Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu.

Poszczególne szkoły szukały ogólnych rozwiązań, zapewniano potrzebny sprzęt uczniom i nauczycielom, którzy nie mieli go w domu. Nie zwalniało to jednak nauczycieli z poszukiwań dróg dotarcia do uczniów i właściwych narzędzi. Spontaniczną odpowiedzią na trudną sytuację stało się stworzenie na Facebooku przez Annę Pawłowicz-Janczys, pedagog i stałą współpracowniczkę „Kuriera Wileńskiego”, grupy „Polska Szkoła Wirtualna na Litwie”.

– Rzeczywiście, na początku ta wymiana informacji była bardzo dynamiczna. Widać było, że nauczyciele poszukują metod nauczania na odległość i chętnie się nimi dzielą. Dziś mamy już dobrze uporządkowane zasoby, podzielone w działach przedmiotowych, do których nauczyciele chętnie sięgają – mówi Pawłowicz-Janczys.

Nie oznacza to wcale, że zdalna nauka będzie łatwa.

– Najbardziej sytuacją przejmują

się tegorocznymi maturzyści. Dla nich jakość nauczania jest szczególnie ważna. Pojawiają się również głosy o braku równych szans w poszczególnych częściach kraju. Uczniowie z czerwonych i zielonych stref będą się uczyć w zupełnie innych warunkach, a przecież wszystkich czeka taki sam egzamin – mówi specjalistka.

Nie ulega wątpliwości, że w tym roku szkolnym, podobnie jak w ubiegłym, matura będzie prawdziwym sprawdzianem dojrzałości. – O wiele więcej będzie zależeć od samego ucznia, jego zaangażowania się, przygotowań. Na pewno w trudniejszej sytuacji będą uczniowie z rodzin ryzyka socjalnego, którzy nie mogą liczyć na wsparcie ze strony rodziców – zauważa pedagog.

Nie tylko maturzystom będzie jednak trudniej.

– Według mnie, wprowadzenie teraz zdalnego nauczania, jeśli potrwa ono dłużej, będzie bardzo odczuwalne dla uczniów klas piątych. Jeszcze nie zakończył się okres ich adaptacji po klasach początkowych, gdzie obowiązywały inne zasady, wychowawcom może być trudno budować relacje na odległość tak z rodzicami, jak i z uczniami – komentuje Pawłowicz-Janczys.

Nie da się nie zauważyć, że w czasie zdalnego nauczania o wiele większego znaczenia niż zwykle nabrała rola rodziców. Przed rozpoczęciem zdalnej nauki ministerstwo wyrównało szanse, jeśli chodzi o obszar narzędzi do pracy. Komputer czy tablet nie wystarczą jednak, by nauka przyniosła odpowiednie efekty.

11.>>

Rząd podjął decyzję, że po feriach jesiennych, które rozpoczną się 26 października, zdalnie będą uczyć się uczniowie klas 5–11 Fot. April Bryant/Pixabay

10.>>

– Już w czasie zaopatrywania w potrzebny sprzęt widać było, że ta nierówność pomiędzy warunkami poszczególnych uczniów jest bardzo duża. Były rodziny, które nie przyjęły tabletu czy laptopa udostępnionego za darmo, bo wiązało się to z odpowiedzialnością za sprzęt. Jeśli w mieszkaniu nie jest bezpieczny komputer, bo zagrażają mu młodsze dzieci czy też ktoś z krewnych, czy mogą być stworzone odpowiednie warunki do nauki dla dziecka? – zauważa pedagog.

Zdalne nauczanie nieuchronnie pogłębiło więc jeszcze bardziej różnice pomiędzy dziećmi. – Środowisko nauki to odpowiednie, bezpieczne miejsce, cisza, możliwość koncentracji. Jeśli tego brakuje, bardzo trudno mówić o efektach nauczania – zauważa Anna Pawłowicz-Janczys. Kolejny element to kontrola rodzicielska. – Jest oczywiście pewien procent uczniów, których nie trzeba kontrolować. Po prostu chcą się uczyć dla siebie. W większości przypadków jednak kontrola rodziców jest niezastąpiona. Jeśli nie ma z nimi kontaktu, bardzo trudno zmotywować ucznia do nauki w domu – mówi pedagog.

Znaczenie współpracy z rodzicami podkreśla również Krystyna Masalska.

– Spotkałam się z bardzo różnym stopniem zaangażowania rodziców w zdalne nauczanie. Byli tacy, którzy bardzo wspierali dzieci, ale też tacy, którzy po prostu zupełnie nie reagowali na wpisy w dzienniku czy telefony – mówi nauczycielka.

Masalska podkreśla, że dobrze rozumie trudności, z jakimi muszą borykać się rodzice w czasie zdalnej nauki.

– Jako nauczycielka i matka doskonale wiem, że nie jest to łatwe. Wiosną musiałam zdalnie prowadzić lekcje i równocześnie pomagać mojej córce, która uczy się w szkole początkowej. Bardzo trudno było też wytłumaczyć mojemu 5-letniemu synowi, że mama jest w domu, ale pracuje. Wiem, że nie jest łatwo, ale bez pomocy czy też kontroli rodziców nie możemy

Anna Pawłowicz-Janczys
Fot. arch. wł.

oczekiwać, że zdalne nauczanie przyniesie efekty – podkreśla Masalska.

Bez wątplenia dobra współpraca z rodzicami ma szczególne znaczenie w przypadku dzieci z niepełnosprawnością intelektualną lub fizyczną.

– Rozmawiałem z jedną z matek, której dziecko uczy się w klasie integracyjnej. Powiedziała, że po dwóch tygodniach kwarantanny po prostu przestała odbierać telefon od szkolnej pedagog. „Za każdym razem, kiedy dzwoniła, pytała, dlaczego ta czy inna praca jest jeszcze niewykonana, a ja przecież ledwie dawałam sobie radę z opieką nad dzieckiem” – mówiła mi matka – wspomina Artur Markiewicz, nauczyciel w Szkole „Śilo” w

Nie ulega wątpliwości, że w tym roku szkolnym, podobnie jak w ubiegłym, matura będzie prawdziwym sprawdzianem dojrzałości. – O wiele więcej będzie zależeć od samego ucznia, jego zaangażowania się, przygotowań. Na pewno w trudniejszej sytuacji będą uczniowie z rodzin ryzyka socjalnego, którzy nie mogą liczyć na wsparcie ze strony rodziców – zauważa pedagog

Wilnie i tegoroczny laureat Nagrody im. Meilė Lukšienė.

Jak zauważa, współpraca z rodzicami dzieci niepełnosprawnych lub mających specjalne potrzeby edukacyjne wymaga szczególnych przygotowań.

– Dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie, które uczą się w szkołach specjalnych, szkoła jest jedynym środowiskiem nauki. Nie mają nawyku odrabiania prac domowych, nie muszą się przygotowywać do lekcji, więc nauka zdalna jest to szczególnie trudna – komentuje Markiewicz.

Jak wyjaśnia nauczyciel, w modelu zdalnego nauczania opracowanego wraz z zespołem szkoły, w której pracuje, postanowił kierować się dwoma celami: wspieraniem rodziców oraz zapewniłem uczniom poczucia, że szkoła nadal jest z nimi, że mają kontakt z kolegami i nauczycielami.

– Nie chcieliśmy obarczać rodziców obowiązkami nie do udźwignięcia, stworzyliśmy moduł zajęć, który trwał tylko godzinę, a w tym czasie zajęcia w bardzo zróżnicowanej formie prowadzili różni nauczyciele. Proponowaliśmy też pewną aktywność dzieciom, np. zrobienie zdjęcia jakiejś rośline, gdy mówiliśmy na ten temat. Uważam, że ten system się sprawdził, bo rodzice nie byli przeciążeni, a dzieci miały zapewniony ciągły kontakt, co daje im pewnego rodzaju poczucie bezpieczeństwa – mówi Markiewicz.

Nauczyciel zauważa, że w czasie zdalnej nauki ważne jest, by pamiętać nie tylko o lekcjach, ale również o zapewnieniu dzieciom pomocy specjalistów, których potrzebują. – Wiosną widać było wyraźnie, że w centrum zainteresowania są wyniki nauczania, przygotowanie do egzaminów. To ważne, ale nie można zapominać o dzieciach ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Muszą mieć one zapewniony dostęp do logopedy czy innego specjalisty, z którym zwykle pracują. Szkoła to nie tylko nauka. To również relacje, których utrzymanie w ciągu nauki zdalnej jest również ważnym zadaniem – podkreśla Markiewicz. ■

Tatarzy jako nieodłączny element Litwy

Związki Litwy z Tatarami liczą 700 lat. Sejm Litwy ogłosił, że rok 2021 będzie Rokiem Historii i Kultury Tatarów Litewskich. Galina Miškinienė sądzi, że to będzie dobra okazja dla mieszkańców Litwy, aby więcej dowiedzieć się o społeczności tatarskiej.

Antoni Radczenko

Wniosek w sprawie Roku Tatarów wpłynął do kancelarii sejmowej jeszcze w 2019 r. „Uwzględniając, że w 2021 r. minie 700 lat od zawarcia sojuszu wielkiego księcia Giedymina z Tarami, i dążąc do upamiętniania wspólnej walki Litwinów i Tatarów z Krzyżakami (...), ogłaszamy rok 2021 Rokiem Historii i Kultury Tatarów Litewskich” – czytamy w specjalnej uchwale sejmowej. W swym uzasadnieniu Sejm RL podkreślił, że Tatarzy są nieodłącznym elementem społeczeństwa litewskiego, którzy wspólnie z pozostałymi mieszkańcami kraju walczyli o niepodległość Litwy.

NIE TYLKO TATARZY

Prezes Wspólnoty Tatarskiej Okręgu Wileńskiego, Galina Miškinienė, poinformowała, że program zatwierdzony przez rząd prawie nie różni się od programu preliminarnego, który ułożyli wspólnie przedstawiciele Tatarów litewskich, Departament Mniejszości Narodowych oraz ministerstwo kultury. – Nie wszystkie propozycje zaproponowane przez wspólnotę zostały zaakceptowane, ponieważ ostateczną wersję przygotowały departament i ministerstwo kultury – mówi dla „Kuriera Wileńskiego” Miškinienė.

Jej zdaniem takie inicjatywy są ważne nie tylko dla Tatarów, ale dla wszystkich mniejszości narodowych.

– To jest dobra okazja dla zaprezentowania siebie szerszej publiczności. Pracuję ze studentami i widzę, że brakuje podstawowej, takiej podręcznikowej informacji. Jej po prostu nie ma. Teraz mamy Rok Historii Żydów Litwy i widzę, jak ciekawie są robione audycje

Takie inicjatywy są ważne nie tylko dla Tatarów, ale dla wszystkich mniejszości narodowych

telewizyjne. Mam nadzieję u nas będzie podobnie. Bardzo cieszę się, że państwo w ten sposób próbuje uhonorować mniejszości narodowe. Mam nadzieję, że na tym też skorzystają Polacy, Rosjanie, Białorusini – dzieli się własnym stanowiskiem działaczka społeczności tatarskiej na Litwie.

PANDEMIA A KONFERENCJA

W ramach programu obchodów Roku Historii i Kultury Tatarów Litewskich zaplanowano cykle audycji i wykładów, festiwale, wystawy oraz wycieczki. Ma powstać wirtualny przewodnik „Droga Tatarów”. Na język angielski ma zostać przetłumaczona książka prof. Tamary Bairašauskaitė, „Historia Tatarów Litwy”, która jest poświęcona wybitnym przedstawicielom wspólnoty tatarskiej na Litwie.

Kluczowym wydarzeniem obchodów ma być interdyscyplinarna międzynarodowa konferen-

cja naukowa w Pałacu Władców. Co prawda, nadal jest niejasna sprawa z pandemią, więc pewne inicjatywy mogą ulec zmianie lub będą skorygowane. – W tym roku, jeszcze w kwietniu, też miała odbyć się konferencja naukowa. Niestety, z powodu koronawirusa dotychczas nie została zorganizowana. Liczymy się więc z tym, że mogą nastąpić pewne zmiany – podkreśla Galina Miškinienė.

Z WŁASNĄ WIARĄ BEZ JĘZYKA

Zgodnie z legendą Tatarzy na Litwie pojawili się po wygranej wojnie ze Złotą Ordą w 1397 r. Książę Witold Wielki osiedlił tatarskich jeńców wraz z rodzinami nad rzeką Waką. Zdaniem większości historyków Tatarzy pojawili się jednak na tych terenach znacznie wcześniej i osiedlanie się miało charakter dobrowolny.

12. >>

Pierwsze kontakty między Wielkim Księstwem Litewskim a Tatarami rozpoczęły się jeszcze przed chrztem kraju. Władcy Litwy, w zamian za usługi wojskowe, zezwalali Tatarom osiedlać się na ziemiach Wielkiego Księstwa. Zgodnie z ustalonymi przywilejami, od wytyczonej powierzchni ziemi Tatarzy musieli wystawić zbrojnego rycerza z koniem. W miastach ludność tatarska zajmowała się przede wszystkim rzemiosłem oraz handlem. Po rozbiorach wielu Tatarów udowodniło władzom carskim swe pochodzenie szlacheckie, co pozwoliło im zdobyć wyższe wykształcenie oraz robić karierę cywilną oraz wojskową.

„Tatarzy doskonale wpisali się w społeczność Wielkiego Księstwa Litewskiego, przez lata tworząc grupę zasymilowaną kulturowo, a jednocześnie odmienną religijnie. Przybysze z krajów Orientu nie stanowili jed-

W ramach programu obchodów Roku Historii i Kultury Tatarów Litewskich zaplanowano cykle audycji i wykładów, festiwale, wystawy oraz wycieczki. Ma powstać wirtualny przewodnik „Droga Tatarów”

nolitej grupy, którą dziś nazwalibyśmy etniczną, pochodzili bowiem z różnych części stepu, a osadnictwo miało charakter migracyjny i było rozciągnięte w czasie. Z uwagi na duże rozdrobnienie Tatarzy szybko porzucili swój język etniczny (a raczej różne dialekty etniczne), a także strój oraz stepowe zwyczaje i obyczaje, integrując się z ludnością miejscową; pozostała jednak trwała pamięć o stepowej przeszłości oraz wartość największa: religia przodków, czyli islam. To właśnie dzięki odrębności religijnej zachowali oni przez wieki poczucie własnej odrębności etnicznej. Jej uchronienie przez ponad sześć wieków zamieszkiwania w byłym państwie polsko-litewskim było tym trudniejsze, że Tatarzy wywodzący się z kręgu kultury środkowoazjatyckiej, orientalnej, po przybyciu na ziemię litewskie bądź jako dobrowolni osadnicy, bądź jako przymusowo osadzani jeńcy wojenni, znaleźli się w całkiem odmiennym środowisku kulturowym” – piszą Artur Konopacki, Joanna Kulwicka-Kamińska oraz Czesław Łapicz z Centrum Badań Kitabistycznych UMK w Toruniu w pracy „Tatarzy Litewscy czy Lipkowie? Rozważania historyczno-semantyczne oraz propozycje terminologiczne”.

Teraz na Litwie mieszka ok. 3 tys. Tatarów. Większość z nich to są muzułmanie sunnici. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Rząd rozważa powstanie krajowych linii lotniczych

Ministerstwo Transportu i Komunikacji rozważa możliwość powstania krajowych linii lotniczych, którymi zarządzałby prywatny inwestor. Analitycy lotniczy i przedstawiciele biznesu twierdzą, że to dobrze, że rząd aktywnie myśli o tym, jak znacząco usprawnić transport lotniczy, ale ten projekt określają jako ryzykowny.

Linie lotnicze są przewidziane w planie DNA przyszłej gospodarki, zostałyby założone za pożyczone pieniądze – szacuje się, że wymagałoby to 36 mln euro.

„Nie będzie to samodzielny przewoźnik, ale firma organizująca loty. Nie będzie posiadać własnych samolotów, ale zapewni odpowiednie połączenia” – powiedział w rozmowie z telewizją wiceminister transportu Władysław Kondratowicz.

Zaznaczył, że jedną z możliwości byłyby wspólne działania z wybranym partnerem, który miałby samoloty, personel i system biletowy. Ostatecznie jednak pomysł nie został jeszcze zatwierdzony przez rząd.

Analitycy lotniczy twierdzą, że po szoku pandemicznym zapotrzebowanie na loty wzrośnie nie wcześniej niż za 4 lata. Wówczas na pewno będzie potrzebna zdecydowana pomoc rządu.

Według przedstawicieli biznesu Litwa mogłaby współpracować z łotewskim AirBaltic lub polskim przewoźnikiem LOT. Wiceminister transportu i komunikacji nie wyklucza, że tak będzie – jeden partner na jedne wyjazdy, a drugi na inne. Liczy się tylko to, żeby idea przetrwała zmianę cyklu politycznego.

W miastach ludność tatarska zajmowała się przede wszystkim rzemiosłem oraz handlem

Wilnoteka.lt
Fot. M.P.

Bez podania danych nie napijemy się kawy

Od poniedziałku w stołecznych kawiarniach, restauracjach, barach i klubach nocnych został wprowadzony obowiązek rejestracji wszystkich gości. Państwowa Inspekcja Ochrony Danych zwraca uwagę, że lokale są zobowiązane do zapewnienia odpowiedniej ochrony danych.

– Wszystkich naszych klientów prosimy o podanie imienia, nazwiska oraz numeru telefonu. Kupiliśmy specjalny program, za pomocą którego możemy zeskanować kod QR ze smartfona każdego gościa. Osoby, które nie posiadają smartfona, są proszone o podanie danych na piśmie. Jeżeli któryś z gości odmówi podania danych, nie będzie mógł złożyć u nas zamówienia. Spodziewamy się więc zrozumienia ze strony naszych gości. Przecież wszystko to robimy w celach zachowania bezpieczeństwa oraz zminimalizowania rozprzestrzenienia się koronawirusa – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Witold Rudzianiec, właściciel wileńskiej kawiarni „Sakwa”.

Kary za niestosowanie się do obowiązku podania danych osobowych są podobne jak za nienoszenie masek ochronnej, będą wynosić od 500 do 1 500 euro. Ponadto decyzją litewskiego rządu lokale gastronomiczne będą czynne tylko do północy.

Państwowa Inspekcja Ochrony Danych zapewnia, że dane klientów

Od poniedziałku w stołecznych kawiarniach obowiązuje rejestracja wszystkich gości **Fot. Marian Paluszkiwicz**

w żadnym wypadku nie będą mogły być wykorzystywane w celach marketingowych. Ponadto zebrane dane osobowe będą musiały być przechowywane tylko przez określony czas, a kawiarnie będą musiały zapew-

nić odpowiednią ochronę poprzez ustalenie, kto i jak będzie zbierał dane, gdzie i jak będą one przechowywane, kto będzie miał do nich dostęp i komu będzie można je przekazać. ■

W stolicy coraz więcej testów na obecność koronawirusa

W punkcie mobilnym przy ulicy Gerulaičio 1 zostały uruchomione trzy linie pobierania wymazu na obecność koronawirusa. Codziennie pracuje tu 12 zmieniających się zespołów medycznych, w skład których wchodzi specjaliści z placówek medycznych Wilna i rejonu wileńskiego. Punkt mobilny czynny jest w godz. 6.30–21.15.

Povilas Poderskis, dyrektor Ad-

ministracji Samorządu m. Wilna, zapewnia, że władze stołeczne stosują się do zaleceń specjalistów, by jak najszybciej zlokalizować ogniska choroby. Podkreślił, że w punkcie mobilnym każdego dnia może poddać się testom do tysiąca osób.

Rejestracja na testy odbywa się pod numerem telefonu 1808. Zarejestrować się mogą osoby, u których występują kompleksowe objawy in-

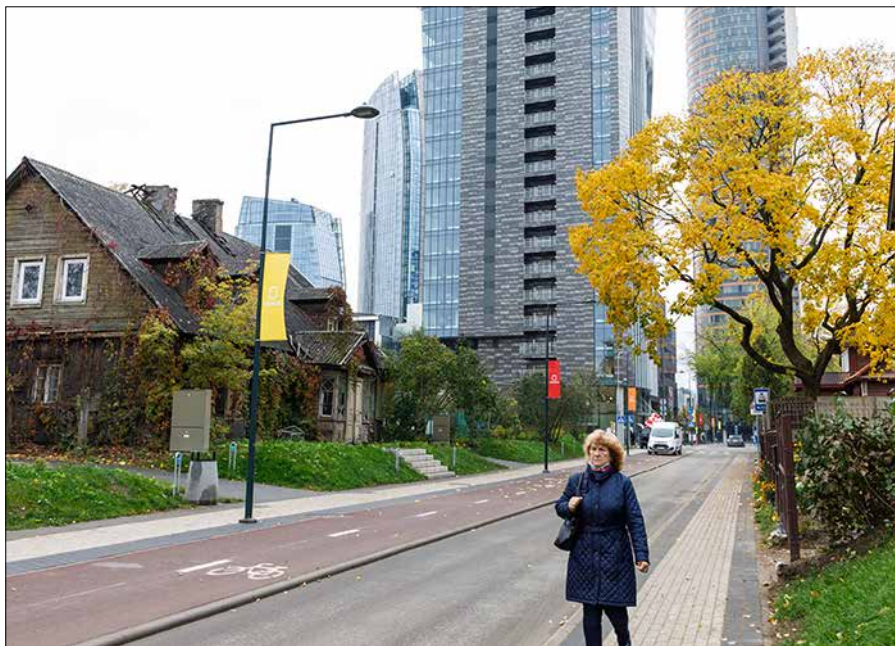
fekcji wirusowej górnych dróg oddechowych, takie jak kaszel, gorączka, problemy z oddychaniem lub przynajmniej jeden ze specyficznych objawów zakażenia koronawirusem – nagła utrata węchu i smaku. Mogą tu się też zarejestrować osoby, które wymagają przeprowadzenia testu po powrocie z zagranicy. Poddać się testowi można również profilaktycznie. ■

Modernizacja wileńskich Śnipiszek

Obecnie intensywnie rozbudowuje się dzielnica Śnipiszki (Šnipiškės). W miejscu wyburzonych drewnianych domków powstają nowoczesne bloki i wieżowce. Wilnianie chętnie inwestują w tę prężnie rozwijającą się dzielnicę.

Przed rozpoczęciem przebudowy znajdujące się tu zabudowania można było podzielić na trzy grupy – współczesne apartamentowce, w tym gmach siedziby samorządu stołecznego, rozlokowane przy al. Konstitucijos, dzielnicę bloków z okresu sowieckiego oraz sektor drewnianych domów. Jest to teren kontrastów pod względem architektonicznym, społecznym jak i infrastruktury. W pobliżu nowoczesnych biurowców mieszkańcy Śnipiszek codziennie czerpią wodę z miejskich studzienek i korzystają z podwórkowych toalet.

W ub. tygodniu, po gruntownej przebudowie, do użytku oddano ul. Giedraičių. Powstała tu nowoczesna dzielnica z wygodną infrastrukturą – nowe chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe, place zabaw dla dzieci, strefy rekreacyjne. Nadal trwa przebudowa pobliskich ulic: Lvovo, Žalgirio oraz Kernavės.

Kierowcy i piesi mogą już cieszyć się z zupełnie nowej ul. Giedraičių
Fot. Marian Paluszkiewicz

Konkurs z okazji jubileuszu Wilna

W 2023 r. mieszkańcy Wilna i całego kraju będą obchodzić 700-lecie stolicy. Z tej okazji Wileńska Agencja Turystyki i Rozwoju Biznesu „Go Vilnius” organizuje konkurs, w którym środowiska artystyczne i kulturalne zapraszane są do zgłaszania propozycji, jak mieszkańcy i goście miasta mogą świętować nadchodzącą rocznicę. Aż siedem projektów otrzyma dofinansowanie na realizację.

„Nikt nie wątpi w kreatywność i talent mieszkańców Wilna do tworzenia projektów na światowym poziomie. Dlatego też, czekając na wyjątkową okazję dla miasta, chcemy zaprosić mieszkańców w nim ludzi i tworzących to miasto na co dzień, aby spróbowali spojrzeć na Wilno

retrospektywnie, ujawniając nie tylko jego wspaniałą przeszłość czy różnorodną teraźniejszość, lecz także postępową przyszłość. Nie wątpię, że otrzymamy wyjątkowe i odważne rozwiązania ze strony przedstawicieli kultury, sztuki, historii, które zachęcą mieszkańców Wilna do jeszcze większej dumy ze swojego miasta” – mówi Remigijus Šimašius, mer miasta Wilna.

W konkursie mile widziane są oryginalne pomysły, które wzbogacą kulturowe środowisko miasta odważnymi decyzjami i zachęcą do spojrzenia na litewską stolicę z niespotykanej dotąd perspektywy. Pomysły zgłoszone do konkursu zostaną ocenione przez specjalną komisję złożoną z przedstawicieli samorządu

miasta Wilna oraz ekspertów reprezentujących różne dziedziny. Podczas oceny pomysłów zostanie wzięta pod uwagę jakość, dostępność dla publiczności i znaczenie w kontekście jubileuszu Wilna. Ocenione zostaną również współpraca i umiędzynarodowienie.

Celem konkursu jest stopniowe rozwijanie projektów przedstawianych we wnioskach, ponieważ pomysły, które wygrają, zapewnią sobie ciągle dofinansowanie Samorządu Miasta Wilna w latach 2021–2023. Konkurs jest otwarty dla publicznych i prywatnych osób prawnych. Pomysły na konkurs będą przyjmowane do 20 stycznia 2021 r.

Str. na podst. vilnius.lt, inf. wł. przygotowała Justyna Giedrojć

Przeziębienie, grypa czy koronawirus?

Sezon grypowy w pełni, rozwija się również epidemia koronawirusa. Obie choroby przenoszone są drogą kropelkową, atakują układ oddechowy i mają podobne objawy.

Honorata Adamowicz

– Grypę od koronawirusa odróżnić jest bardzo trudno, zwłaszcza wśród młodzieży, ponieważ doświadczają łagodnej lub bezobjawowej postaci COVID-19. Nie zawsze więc wiedzą, że są nosicielami lub że już ją przechorowali. Obie choroby są zakaźnymi infekcjami układu oddechowego, ale istnieją między nimi zasadnicze różnice zarówno w objawach, jak i w przebiegu – komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Arvydas Ambrozaitis, specjalista chorób zakaźnych, profesor Uniwersytetu Wileńskiego.

Czas od zakażenia do pojawienia się objawów nazywa się czasem inkubacji. W przypadku grypy jest to okres do 7 dni, choć objawy średnio pojawiają się 2 dni po kontakcie z zakażonym. W przypadku koronawirusa sprawa wygląda inaczej. Okres inkubacji może trwać do 2 tygodni, choć średnio jest to 5 dni.

– Zarówno w przypadku COVID-19, jak i grypy mogą wystąpić: kaszel, gorączka i dolegliwości ze strony układu pokarmowego. W przypadku koronawirusa częściej zdarzają się duszności, z kolei katar jest bardziej typowy dla grypy. W przypadku COVID-19 kaszel bywa suchy, występują straszne bóle głowy, łamanie kości, wysoka temperatura, płytki oddech, duszności. Przy koronawirusie może nastąpić utrata smaku lub zapachu. Tak na 100 proc. samemu, bez testu, określenie, na co chorujemy – na grypę, zwykłe przeziębienie czy koronawirus, jest niemożliwe – tłumaczy profesor.

Specjalista radzi, że jeżeli po-

■ Z osobą zakażoną ma się skontaktować specjalista

dejrzewamy, że możemy być chorymi na COVID-19, to od razu trzeba skontaktować się ze swoim lekarzem rodzinnym telefonicznie lub zadzwonić na bezpłatny numer 1808 i tylko lekarz lub konsultant z linii zadecyduje, co należy robić dalej.

– Oczywiście, mając podejrzenie, że możemy być nosicielami, w miarę możliwości unikać wszelkich kontaktów, zwłaszcza z ludźmi starszymi lub należącymi do grupy ryzyka. Młodzież, osoby, które chorują bezobjawowo lub z lekkimi objawami koronawirusa zazwyczaj nie kaszają i nie mają kataru – mówi Arvydas Ambrozaitis.

W obliczu rosnącej liczby zakażeń epidemiolodzy zwracają się do mieszkańców, którzy są zaka-

żeni koronawirusem, z prośbą o informowanie osób, które miały z nimi kontakt, by się poddały izolacji. Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego wydało oświadczenie, że ze względu na duże obciążenie diagnostyka może być opóźniona, dlatego niezwykle ważna jest świadomość mieszkańców. Osoby, które otrzymały dodatni wynik testu na COVID-19, są nawoływane do natychmiastowego poddania się izolacji, informowania osób, które się z nimi kontaktowały i wypełnienia formularza na stronie internetowej centrum. Z osobą zakażoną ma się skontaktować specjalista.

Należy się zwrócić także do lekarza rodzinnego i przestrzegać jego zaleceń.

16. >>

– COVID-19 jest poważniejszą chorobą niż grypa sezonowa. Po pierwsze, nie ma jeszcze szczepionki przeciwko COVID-19, a odporność w społeczeństwie nie wzrosła. Po drugie, COVID-19 jest również bardziej zaraźliwy niż grypa i ma wyższą śmiertelność oraz odsetek hospitalizacji. Teoretycznie COVID-19 wygląda podobnie do grypy sezonowej. Obie choroby mogą powodować objawy, takie jak gorączka i bóle ciała, bardziej grożą śmiercią osobom powyżej 65. roku życia. Wirusy wywołujące te choroby rozprzestrzeniają się w podobny sposób, głównie z osoby na osobę drogą kropelkową. Jednak COVID-19 nie jest gripą sezonową – pod wieloma względami jest znacznie gorszy – ostrzega profesor.

Została uruchomiona specjalna infolinia o nazwie „Koronos” dotycząca COVID-19. Infolinia jest darmowa i działa całodobowo pod numerem telefonu 1808. Mogą na nią dzwonić także osoby, które mają objawy typowe dla grypy – gorączka, kaszel, ból gardła, duszności – po powrocie z za-

graniczy czy po kontakcie z możliwym nosicielem wirusa. Specjaliści z infolinii udzielą porady w kwestii samodzielnego izolacji, zapobiegania COVID-19 i in. W razie potrzeby osoby dzwoniące zostaną połączone ze Stacją Pogotowia Ratunkowego. Dzwoniąc pod numer 1808, należy poinformować konsultanta o swoim stanie zdrowia. Konsultant poprosi o podanie: imienia i nazwiska, numeru telefonu komórkowego oraz nazwy miejscowego samorządu. Zada kilka pytań dotyczących samopoczucia i podejmie decyzję, czy dzwoniący ma zostać zbadany pod kątem zarażenia koronawirusem COVID-19. Jeżeli konsultant uzna, że wymagana jest obserwacja lekarska, to wtedy chory zostanie przewieziony do szpitala z oddziałem zakaźnym lub oddziałem obserwacyjno-zakaźnym, albo skierowany do jednego z działających na Litwie punktów mobilnych wykonujących badania na obecność koronawirusa SARS-CoV-2 przy wykorzystaniu prywatnego środka transportu. Pod żadnym pozorem nie można wówczas korzystać ze środków komunikacji publicznej czy tak-

sówek – w ten sposób można narazić innych na zakażenie.

Jeżeli nastąpi skierowanie do jednego z działających na Litwie punktów mobilnych – z chorym skontaktuje się koordynator punktu i poda godzinę możliwego badania oraz adres punktu. Udając się do punktu mobilnego, należy zabrać ze sobą dokument tożsamości oraz kartkę A4 z zapisanym na niej numerem telefonu komórkowego (kartka ma znajdować się w widocznym miejscu wskazanym przez koordynatora). Ten numer będzie używany do kontaktowania się i weryfikacji danych. Po przybyciu do punktu mobilnego nie wolno wysiadać z samochodu ani otwierać okna. Należy dokładnie przestrzegać wszystkich poleceń specjalistów pracujących w mobilnych punktach. Po wykonaniu badania należy wrócić do domu i czekać na wyniki badania. Jeżeli zostanie stwierdzona potrzeba hospitalizacji, chory zostanie karetką pogotowia przewieziony do szpitala z oddziałem zakaźnym lub oddziałem obserwacyjno-zakaźnym. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Udając się do punktu mobilnego, należy zabrać ze sobą dokument tożsamości oraz kartkę A4 z zapisanym na niej numerem telefonu komórkowego

Witalij Szimkonis, strażak z Solecznik: „Dobry strażak, to ten który się boi”

Rozmawiał Witold Janczyz

Praca strażaków do najłatwiejszych nie należy. Po wybuchu pandemii koronawirusa, doszło kolejne niebezpieczeństwo – COVID19, który potrafi zabijać równie skutecznie co pożar. O pracy strażaka, o tym, czego boją się strażacy i ile zarabiają, rozmawiamy z Witalijem Szimkonisem, kierownikiem zastępu Straży Pożarnej w Solecznikach.

Witalij Szimkonis, kierownik zastępu Straży Pożarnej w Solecznikach, w zawodzie pracuje od ponad dwóch dekad.

Jak długo pracuje Pan w straży pożarnej?

Od dwudziestu dwóch lat.

Dlaczego postanowił Pan zostać strażakiem?

Byłem młody (uśmiecha się), chciałem sprawdzić, czy dam radę, więc postanowiłem zaciągnąć się do straży pożarnej. Praca mi się spodobała i tak już, przez wszystkie te lata, jestem strażakiem.

Praca strażaka należy do niezbyt bezpiecznych zawodów. Ani rodzice, ani żona nie próbowali wyperswadować Panu tego pomysłu, aby pracować w tym zawodzie?

Miałem 25 lat, to była moja decyzja, dorosłego i odpowiedzialnego człowieka, więc po co mieliby oponować? Żony jeszcze nie miałem, więc i tu nie było komu dyskutować – iść czy nie iść do straży.

Strażakom na Litwie płacą dobrze? Da się utrzymać rodzinę?

Moim zdaniem, ile by człowiek nie zarabiał, zawsze jest za mało, ale mam na to sposób. Po prostu, trzeba mniej konsumować i wówczas wystarczy na wszystko.

Czym się Pan zajmuje w wolnym czasie?

Z wolnym czasem, jak to z wolnym czasem. Człowiek ani się obejrzy a już go nie ma. Staram się uprawiać sport. Lubię takie sporty, gdzie jest rywalizacja: może to być siatkówka czy koszykówka.

Witalij Szimkonis, kierownik zastępu Straży Pożarnej w Solecznikach

Pożar wymaga błyskawicznej ingerencji

18.>>

Jak zmieniła się praca Pana oraz innych strażaków na skutek wybuchu pandemii koronawirusa?

O wiele większy nacisk teraz kładziemy na dezynfekcję remizy, dezynfekujemy dłonie, staramy się obserwować stan naszego zdrowia. O wiele rzadziej niż dotychczas angażujemy się we współpracę z mieszkańcami. Do czasów pandemii organizowaliśmy różne akcje, jeździliśmy na spotkania z miejscową ludnością i tu, i tam. Teraz – nie.

Czym się zajmują strażacy, gdy nie trzeba nikogo ratować?

Mamy regulamin, który zawiera wszystkie czynności na czas dyżuru w remizie. Ćwiczymy, pracujemy, doglądamy sprzętu i czekamy.

Jaki Pana zdaniem musi być kandydat do straży pożarnej?

Przede wszystkim, jacy by zdolni oni nie byli, trzeba się przyzwyczaić do pracy, dowiedzieć się jak, co i gdzie działa. Nie może tak być, że przychodzi nowy, dopiero co, świeżo upieczony strażak i wszystko wie, wszystko zna.

Strażacy ratują tylko ludzi czy jednak zwierzęta też mogą liczyć na pomoc?

Mieliśmy takie wypadki, że wzywano nas do psów zamkniętych w domach czy mieszkaniach, kotów uwięzionych w samochodach.

Pamięta Pan swój pierwszy wyjazd?

Tak. Musiałem wtedy sprawdzić cały budynek, tam były klatki, w których trzymano psy. Na adrenalinie wpadłem do jednej z nich. Była gigantyczna! Dopiero po chwili połapałem się, że mógł w niej być pies. Na szczęście, nie było go w klatce.

Jak sobie radzą strażacy ze strachem?

Strażak, który niczego się nie boi, to „młody”. Ten, kto przepracował w straży pożarnej już kilka lat, wie że bać się trzeba i gnać w ogień na złamanie karku nie trzeba.

Co się może stać podczas pożaru?

Proszę pana, podczas pożaru

Praca strażaka jest wymagająca fizycznie

ru wydarzyć się może dosłownie wszystko. Nie ma czegoś takiego, jak „bezpieczny” pożar. Strażak, jeżeli chce pozostać w zawodzie, musi zwracać uwagę na wszystkie, nawet na zdawałoby się najmniej istotne, szczegóły podczas pożaru.

Pożary, operacje ratunkowe, czasami ciała ludzi, którzy zginęli podczas pożaru czy kraksy samochodowe – jak Pan sobie radzi z emocjami?

Staram się o tym nie myśleć, ale, oczywiście, ja i moi koledzy, wszyscy czujemy żal i smutek. ■

Fot. Anastasija Żuravliova

Większy nacisk kładziemy na dezynfekcję remizy, dezynfekujemy dłonie, staramy się obserwować stan naszego zdrowia. O wiele rzadziej niż dotychczas angażujemy się we współpracę z mieszkańcami. Do czasów pandemii organizowaliśmy różne akcje, jeździliśmy na spotkania z miejscową ludnością i tu, i tam. Teraz – nie

W remizie strażacy ćwiczą i przygotowują się

Francja idzie na wojnę z islamem

Joanna Kowalkowska
„Gazeta Polska Codziennie”

Zabiliście mojego czeczeńskiego brata. Wszyscy wyleciecie w powietrze! – brzmiał anonim otrzymany przez policję CRS na przedmieściach Paryża, po tym jak policjanci zastrzelili sprawcę mordu na nauczycielu.

Francuski rząd przygotowuje się na wzrost zagrożenia terrorystycznego. We wtorek dziennik „Le Figaro” opublikował treść wiadomości głosowej skierowanej do funkcjonariuszy komisariatu policji w Essonne w okolicy Paryża. „Wszyscy będziecie skakać, to dopiero początek!” – groził przy akompaniamencie islamskich pieśni mężczyzna dzwoniący z zastrzeżonego numeru. Groźby po brutalnym zabójstwie i dekapitacji 47-letniego nauczyciela historii i geografii, który pokazał karykatury Mahometa podczas zajęć na temat wolności słowa, spotkały się ze zdecydowaną odpowiedzią Paryża. Podczas wtorkowej wizyty w prefekturze Bobigny w departamencie Seine-Saint-Denis prezydent Francji Emmanuel Macron ogłosił rozwiązanie działającej nad Sekwaną propalestyńskiej organizacji Cheikh Yassin, zajmującej się zbiórką funduszy dla Palestyńczyków promujących radykalne działania w obronie islamu na terenie Francji.

– W ostatnich dniach podjęliśmy kilkadziesiąt konkretnych działań przeciwko organizacjom, stowarzyszeniom lub osobom, które realizują projekt radykalnego islamizmu lub ideologii zniszczenia Republiki – mówił prezydent po spotkaniu poświęconym walce z islamizmem.

– Po ataku w Conflans-Sainte-Honorine zamierzamy wzmocnić nasze działania. Nie odpuścimy im – powiedział Macron. Zapowiedź intensyfikacji walki z ekstremizmem poprzedził szef francuskiego MSW Gerald Darmanin, informując o zamknięciu największego mecze-

„Po ataku w Conflans-Sainte-Honorine zamierzamy wzmocnić nasze działania. Nie odpuścimy im” – powiedział Macron **Fot. EPA-ELTA**

tu w kraju. Wstrzymanie modlitw w świątyni spotkało się z oburzeniem społeczności muzułmańskiej na całym świecie.

– Ci, którym przeszkadza rozwój islamu, atakują naszą religię przez kryzysy, które sami wywołują. Antyislamska i antymuzułmańska retoryka jest najskuteczniejszym narzędziem zachodnich polityków do zasłaniania swoich błędów – skomentował decyzje Paryża Erdoğan podczas wtorkowego szczytu Organizacji Współpracy Islamskiej. Dodatkowo, w celu redukcji zagrożenia terrorystycznego, francuskie władze zarządziły dokładniejszą analizę wniosków azylowych. Jak podają francuskie media, 18-letni

zabójca nauczyciela wraz z rodziną zamieszkał we Francji w marcu br., po tym jak otrzymał azyl. Wcześniej rodzina ekstremisty starała się o zgodę na osiedlenie się w Polsce, jednak Warszawa odrzuciła wniosek. ■

Francuski rząd przygotowuje się na wzrost zagrożenia terrorystycznego. We wtorek dziennik „Le Figaro” opublikował treść wiadomości głosowej skierowanej do funkcjonariuszy komisariatu policji w Essonne w okolicy Paryża

Ciężka walka Europy z koronawirusem

Paweł Kryszczak
„Gazeta Polska Codziennie”

W Belgii ze względu na pogarszającą się sytuację epidemiologiczną zdecydowano się przełożyć wszystkie zabiegi i badania, które nie są konieczne. Z kolei w Bułgarii, aby powstrzymać tempo przyrostu nowych osób zainfekowanych SARS-CoV-2, wprowadzono nakaz noszenia maseczek na otwartej przestrzeni.

Na wprowadzenie kolejnych obostrzeń pandemicznych mających zmniejszyć tempo transmisji zdecydował się rząd w czeskiej Pradze. Miękki lockdown obowiązujący od 22 października ma uchronić przed zapaścią systemu zdrowia przeciążonego kolejnymi osobami zarażonymi SARS-CoV-2, które wymagają intensywnej opieki medycznej. U naszych południowych sąsiadów liczba osób hospitalizowanych ze względu na koronawirusa w ciągu tego miesiąca potroiła się i wynosi ponad 3,7 tys. osób.

W Belgii ze względu na olbrzymią liczbę zainfekowanych SARS-CoV-2 zdecydowano się na przełożenie wszystkich badań i zabiegów, które nie są konieczne. W tym liczącym 11 mln osób kraju wykrywa się średnio 816 osób zarażonych na 100 tys. mieszkańców. Jest to drugi najwyższy wynik w Europie po Czechach. W okresie od 11 do 17 października zdiagnozowano średnio niemal 9 tys. osób dziennie zarażonych SARS-CoV-2. Jest to wzrost o 68 proc. zainfekowanych w porównaniu do poprzedniego tygodnia.

Sytuacja epidemiologiczna pogarsza się również w Wielkiej Brytanii. Premier Boris Johnson ogłosił w tym tygodniu wprowadzenie od północy z czwartku na piątek trzeciego, czyli najwyższego poziomu restrykcji obejmującego hrabstwo metropolitalne Greater Manchester, w którym mieszka ok. 2,8 mln osób. Wcześniej trzeci poziom restrykcji wprowadzono w Liverpoolu oraz hrabstwie Lancashire.

Z kolei w Rosji odnotowano najwyższą dobową liczbę zgonów spowodowanych przez COVID-19, która wyniosła 317. Pandemia koronawirusa w tym kraju doprowadziła do śmierci niemal 25 tys. pacjentów. Samym zaś SARS-CoV-2 do tej pory zaraziło się już blisko 1,45 mln osób w Rosji.

Bułgaria jest kolejnym krajem, który zdecydował się na wprowadzenie nakazu noszenia maseczek na

otwartej przestrzeni. Obostrzenia, o których poinformował minister zdrowia Kostadin Angelow, wchodzi w życie 22 października i pozostaną co najmniej do końca listopada. Do tej pory maseczki należało nosić w zamkniętych pomieszczeniach, komunikacji miejskiej, lecz nie w lokalach gastronomicznych i klubach. W tym tygodniu w Bułgarii odnotowano kolejny dobowy rekord zakażeń wynoszący ponad 1300 nowych osób. ■

Aby powstrzymać tempo przyrostu nowych osób zainfekowanych SARS-CoV-2, wprowadzono nakaz noszenia maseczek na otwartej przestrzeni. Fot. pixabay.com

Sieć komórkowa 4G na Księżycu

NASA ustaliła nowe finansowanie powiązane z programem Artemis, który zakłada powrót astronautów do 2024 roku na powierzchnię Księżycy. Spora część pieniędzy popłynie do fińskiej Nokii, która w tym przypadku będzie odpowiadała za stworzenie działającej sieci komórkowej na Księżycu. Dzięki niej, astronauta miałaby móc swobodnie komunikować się między sobą oraz Ziemią. Całość będzie działała w oparciu o technologię 4G LTE. Nokia poinformowała, iż pierwszy bezprzewodowy system łączności szerokopasmowej w kosmosie zostanie zbudowany na powierzchni Księżycy pod koniec 2022 roku, jeszcze zanim dotrą tam ludzie.

Zeptosekunda: najkrótsza jednostka czasu

Najkrótsza jednostka czasu to dokładnie 247 zeptosekund. Zeptosekunda to bilionowa część miliardowej części sekundy, czyli 0,00000000000000000001. Dotychczas najmniejszymi odnotowanymi jednostkami czasu były femtosekundy, czyli milionowe części miliardowych części sekundy. Zeptosekunda została zmierzona za pomocą mikroskopii reakcyjnej Cold Target Recoil Ion Momentum Spectroscopy (COLTRIMS). Jest to niezwykle czuły detektor cząstek, który może rejestrować szybkie reakcje atomowe.

Str. przygotował
Witold Janczys

Fot. Paweł Czerwiński on Unsplash

Co dzieje się z mózgiem w momencie śmierci?

To, co dzieje się z naszym mózgiem w momencie śmierci, pozostaje jedną z największych tajemnic współczesnej medycyny.

Podczas gdy wiele osób utożsamia moment śmierci z doznaniem religijnymi, w rzeczywistości jest to naturalne doświadczenie. Na całym świecie odnotowuje się liczne doświadczenia śmierci (NDE), a niektórzy nawet piszą książki o tym, co czeka nas „po drugiej stronie”.

Tajemnicą pozostaje, co dzieje się ze świadomością (którą nazywają duszą) w momencie śmierci. Niektórzy przekonują, że staje się ona częścią energii Wszechświata. Badania neurologiczne przeprowadzone w ostatnich latach pokazują, że w momencie śmierci aktywność mózgu wzrasta. Oznacza to, że podczas umierania, jesteśmy „bardziej” świadomi tego zdarzenia.

Naukowcy z Uniwersytetu w Michigan wywołali zatrzymanie akcji serca u szczurów, jednocześnie monitorując ich aktywność mózgu. Byli zaskoczeni odkryciem, że aktywność mózgu zwierząt wzrosła w ciągu ostatnich 30 sekund życia.

– To badanie przeprowadzone na zwierzętach jest pierwszym, które

zajmuje się tym, co dzieje się ze stanem neurofizjologicznym umierającego mózgu. Uzasadniliśmy, że jeśli doświadczenie nieuchronnej śmierci wynika z aktywności mózgu, neuronowe sygnały świadomości powinny być obecne u ludzi oraz zwierząt nawet po zaprzestaniu przepływu krwi przez mózg – powiedział prof. Jimo Borjigin, szef zespołu naukowców.

Gdy mózg jest bardziej aktywny, mogą występować żywe wizje, jak życia pozagrobowego. – Przy doświadczeniach bliskich śmierci, wiele oznak elektrycznych świadomości przekroczy poziomy stwierdzone w stanie czuwania. To oznacza, że mózg jest zdolny do dobrze zorganizowanej aktywności elektrycznej we wczesnym stadium śmierci klinicznej – powiedział prof. George Mashour, inny z neurologów biorących udział w badaniach.

Przeprowadzone badania są pierwszą naukową próbą oceny aktywności mózgu w momencie śmierci. ■

To, co dzieje się z naszym mózgiem w momencie śmierci, pozostaje jedną z największych tajemnic współczesnej medycyny Fot. jesse orrico on Unsplash

Rozbili elektrycznego Volkswagena: Padły poważne słowa

Euro NCAP, niezależna organizacja badająca poziom bezpieczeństwa oferowany przez nowe samochody w Europie, opublikowała wyniki testów zderzeniowych Volkswagena ID.3.

Zaskoczenia nie było – auto zdobyło maksymalną notę ogólną pięciu gwiazdek. We wrześniu Euro NCAP wprowadziła nowe, bardziej rygorystyczne, zasady dotyczące testowania pojazdów. Zmieniono m.in. scenariusz testu zderzenia czołowego, by sprawdzić wpływ testowanego pojazdu na samą przeszkodę. Nowy test określa też, jakie szkody testowany samochód – potencjalnie – wyrządzić może pasażerom drugiego z uczestniczących w ewentualnym wypadku pojazdów. Obecne testy skupiają się też na innych obrażeniach – badane jest np., czy w czasie wypadku nie dochodzi do interakcji pomiędzy pasażerami pojazdu.

Elektryczny Volkswagen poradził sobie z próbami zderzeniowymi lepiej niż dobrze. Sami przedstawiciele Euro NCAP mówią o „inteligentnym projekcie” i „wizjonerskich technologiach”. Te przełożyły się na wynik. ID.3 otrzymał 87 punktów procentowych w ka-

tegorii ochrony pasażerów dorosłych, 89 punktów procentowych w kategorii ochrony dzieci i 71 punktów procentowych za zabezpieczenie niechronionych uczestników ruchu. Dodatkowe systemy wspomagające bezpieczeństwo oceniono na 88 punktów.

Elektryczna rewolucja stawia przed konstruktorami nowe wyzwania. Architektura tego typu pojazdów znacznie różni się od typowego auta z napędem spalinowym. Wyzwanie stanowi nie tylko zabezpieczenie pasażerów przed zderzeniem czołowym (brak klasycznego zespołu napędowego stanowiącego potężne wzmocnienie przedniej części pojazdu). Sporych wysiłków wymaga również zapewnienie odpowiedniej odporności na uderzenia boczne, które stanowią zagrożenie dla zamontowanych pod podłogą przedziału pasażerskiego akumulatorów. W przypadku Volkswagena ID.3 zwracamy uwagę na tzw. „pool test”. Robi wrażenie! ■

Elektryczny Volkswagen poradził sobie z próbami zderzeniowymi lepiej niż dobrze **Fot. euroncap.com**

Pierwszy na świecie drewniany supersamochód

Joe Harmon to pasjonat motoryzacji oraz konstruktor. Mieszkający w Północnej Karolinie inżynier, spędził 9 lat swojego życia, budując drewniany supersamochód, a także poświęcając na ten proces około 20000 godzin. Konstruktor szacuje, że samochód, który stworzył jest wykonany przy najmniej w 90% z drewna. Do powstania oryginalnego auta użyto w sumie około 20 różnych gatunków drzew, w tym m.in. orzecha, wiśni, klonu, brzozy, jesionu czy orzecha. „Splinter” poza tym, że jest trudny w prowadzeniu, niezgrabny, niewygodny i... dysponuje zawrotną mocą 650 KM.

Dacia zdominuje rynek pojazdów elektrycznych?

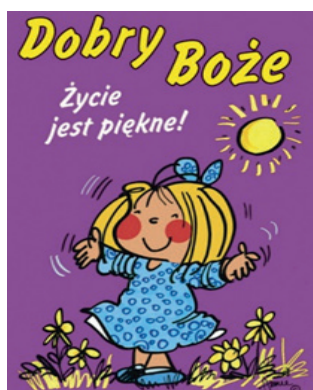
Rumuńska marka Dacia należąca do grupy Renault planuje wprowadzić do Europy małego, elektrycznego crossovera. Jego zasięg ma wynosić ponad 200 km, a co ważniejsze ma być najtańszym autem na rynku zasilanym prądem. Jest to najmniejszy model w ofercie Dacii. Do jego napędu posłużył silnik elektryczny o mocy 45 KM, który pozwala rozpędzić się do 125 km/h. Wiadomo, że po włączeniu trybu „ECO” będzie można ograniczyć moc do 31 KM, a prędkość maksymalną do 100 km/h.

Str. przygotował
Witold Janczys
Fot. YouTube

CZAS

Dlaczego CZAS stworzyłeś, Boże?
Kazałeś szybko mu umykać,
Tak, że powstrzymać go nie może
Nikt, nie potrafi nikt go schwytać.
I po co takie słowo - „potem” -
Ciężarem jest w dobrych zamiarach?
Bo, prawdę mówiąc - czas jest złotem,
Gdy w trud się włoży wiele starań.

Jeśli swe prace, swoje plany
Nie zmieszczę sprawnie w każdej chwili,
Nic dla potomnych nie zostawię,
To życie będzie me - omyłką.
Już od kolebki, urodzenia
Swe życie trzeba tak ułożyć,
By w każdy moment, w każde мгновение
Coś treściwego bardzo włożyć.

Piękna myśl i wspaniała zasada życiowa Pani Barbary Sidorowicz - poetki ludowa naszej Wileńszczyzny, a dokładnie ziemi Trockiej. Pani Basia wykorzystwała chwilę każdą i zostawiła nam wspaniały spadek po sobie - poezję: bliską, zrozumiałą, naszą, przyziemną. Nie każdy z nas może być poetą, pisarzem, malarzem. Niczego na siłę nie dokona się, a już jeżeli - wynik tego w ostateczności okaże się niesmaczny, nieciekawym i byle jaki. Starajmy się zrobić dobrze to, co potrafimy i umiemy. Nawet najmniejsza pomoc z naszej strony mamie, tacie, babci jest wspaniałym dowodem naszej miłości i potwierdzeniem, że nie jesteśmy próżni.

25 października obchodziliśmy Światowy dzień makaronu

Światowy Dzień Makaronu obchodzony jest od 1995 roku. Decyzję, że makaron musi mieć wyjątkową datę w kalendarzu, podjął World Pasta Congress w Rzymie. Miejsce nie powinno dziwić - Włosi zjadają przeciętnie aż 26 kg makaronu w ciągu roku i są uważani za mistrzów w przyrządzaniu z niego dań. Święto makaronu obchodzone jest jednak na całym świecie, bo zjadają się nim smakośzy pod każdą szerokością geograficzną. Celebrować Światowy Dzień Maku

Czy wiecie że...

- „Al dente” oznacza „na ząb” - makaron nie powinien sam rozpadać się w ustach, ale dopiero pod wpływem gryzienia.
- Pierwszy makaron został wyprodukowany w Chinach, w 2000 roku p.n.e.

- Makaron stymuluje wydzielanie serotoninu - hormonu szczęścia.
- Najzdrowsza mąka do wytwarzania makaronu pochodzi z tzw. pszenicy durum.
- W słynnej scenie z filmu „Pan Kleks w kosmosie” strzelano pociskami w kształcie makaronu penne.
- Sophia Loren powiedziała kiedyś o swoim wyglądzie: „Wszystko, co widziecie zawdzięcza spaghetti”.
- Makaron zawiera magnez poprawiający koncentrację. Jest także źródłem witamin z grupy B poprawiających stan ducha.

Historia makaronu

jest bardzo długa. Jak podają źródła powstał on wtedy, gdy wypiek chleba nie był jeszcze znany. Już Etruscy, Grecy, Rzymianie znali makaron

i cenili go sobie jako niezwykle i pożywne danie. W Egipcie i starożytnej Grecji ciasto makaronowe przypominało robione w dzisiejszych czasach na kluski, a na etruskich malowidłach ścienne archeolodzy zidentyfikowali takie sprzęty jak: radełko do krojenia rozwałkowanego ciasta oraz wałek do ciasta. Podobno nie było zaskoczeniem dla Rzymian, gdy Marco Polo przywiózł z jednej ze swoich wypraw makaron z Chin.

KIM JEST NAUKOWIEC?

To ekspert w jakiejś dziedzinie nauki, który stosuje w badaniach odpowiednie metody naukowe. Słowo to (w oryginale angielskim scientist), zostało wymyślone w 1833 roku przez Williama Whewella. Wcześniej posługiwano się zwrotami „filozof przyrody” lub „człowiek nauki”.

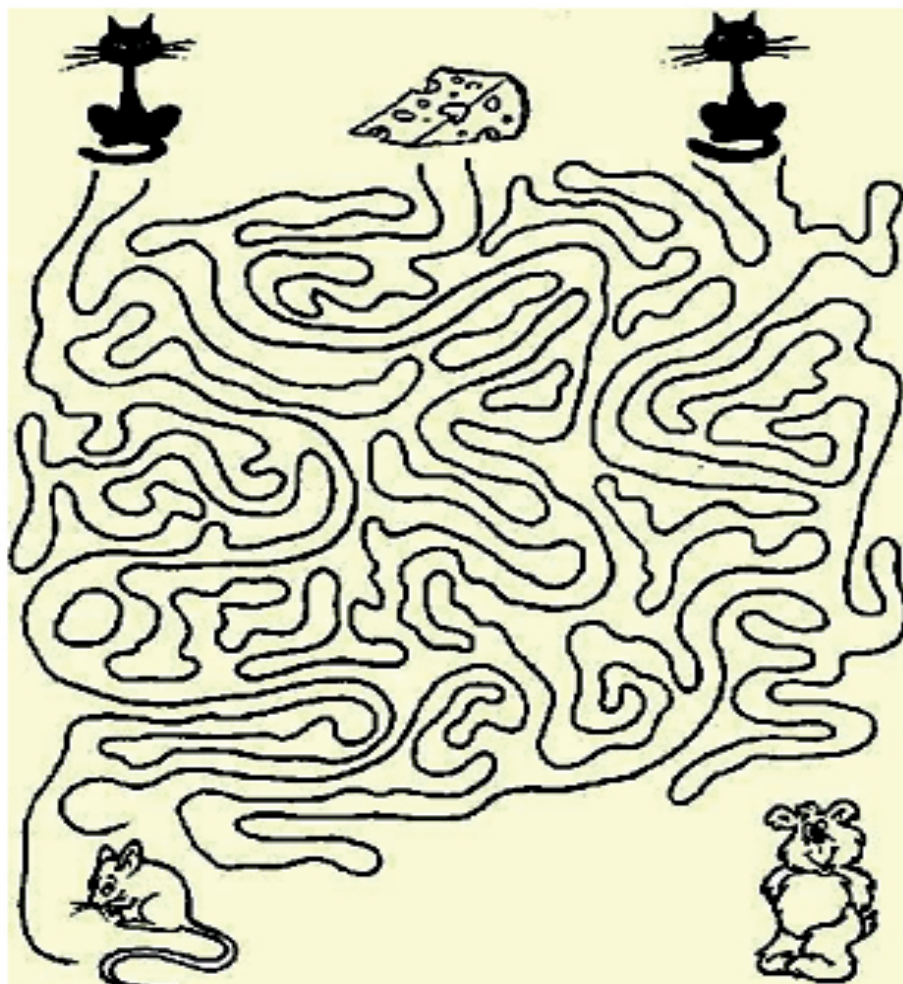
Naukowcy to ludzie, którzy często już od dzieciństwa dążą do zrozumienia, dlaczego świat jest taki,

jakim go widzimy i jak do tego doszło. Mają wrodzoną ciekawość natury. Prestiż i uznanie w środowisku naukowym są dla nich często cenniejsze niż dobrobyt.

Jak pracuje naukowiec? Naukowiec bada głównie zjawiska uniwersalne. Od nowego problemu do nieznanego wcześniej rozwiązania. Do tego używa całej swej wyobraźni i kreatywności. Naukowcy często projektują aparaturę badawczą wykonując prototypy.

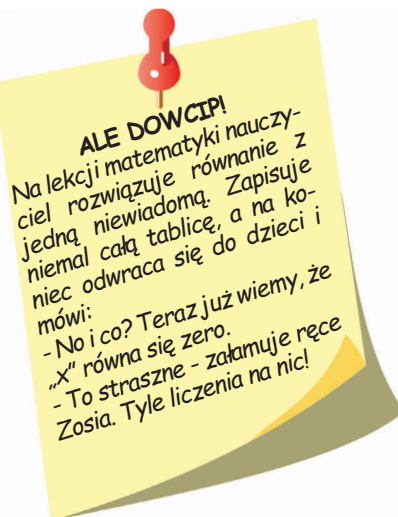

Pomóżcie myszce uniknąć spotkania z czyhającymi na nią kotami i odnaleźć drogę do sera

ZAGADKI

- * Dom pszczoł i Ewa, to będzie...
- * Co to za rycerz w słomianej zbroi, różę otula, w ogrodzie stoi.
- * Spadają z drzewa żółte, czerwone.
Wiatr je niesie w tę i tamtą stronę.

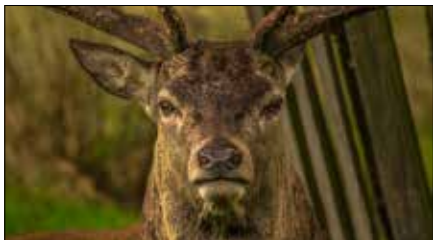

Myśli Alberta Einsteina – jednego z największych fizyków-teoretyków XX wieku:

- Uczony jest człowiekiem, który wie o rzeczach nieznanach innym i nie ma pojęcia o tym, co znają wszyscy.
- Nie mam żadnych szczególnych uzdolnień. Cechuje mnie tylko niepokonana ciekawość.
- Jeśli chodzi o mnie, wystarczy mi podziw dla tajemnic przyrody.
- Bóg dał mi upór muła i dość dobry węch.
- Przyroda skrywa swoje tajemnice, ponieważ jest wyniosła, a nie dlatego, że chce nas wywieść w pole.

Stworzono torebkę, którą mogą jeść jelenie

Park w Narze, stolicy prowincji Japonii o tej samej nazwie, zamieszkuje ponad 1000 dzikich jeleni. Turyści mogą je dokarmiać specjalnymi wafkami sprzedawanymi w pobliskich sklepach. Zwierzęta zjadają jednak także śmieci, co może spowodować nawet ich śmierć. Wafle nie są co prawda pakowane w folię, ale odwiedzający park noszą ze sobą torebki przyniesione z zewnątrz. Nowego typu papierową, przyjazną jeleniom torebkę stworzyły trzy lokalne firmy. Opakowania zrobione są z pulpy pochodzącej z recyklingu opakowań mleka i otrębów ryżowych - tego samego składnika, z którego zrobione są specjalne wafle dla jeleni.

Fot. pixabay.com

Mycie zębów pomoże przed koronawirusem?

Regularne mycie rąk, utrzymywanie dystansu społecznego oraz noszenie maseczki to oficjalne zalecenia, które pomagają uchronić się przed zakażeniem koronawirusem. Niektórzy eksperci sugerują, że również regularne mycie zębów może pomóc w walce z wirusem.

Niektórzy brytyjscy dentyści twierdzą, że mycie zębów przed każdym wyjściem z domu może pomóc przeciwdziałać zakażeniu.

Dzieje się tak dlatego, że większość past do zębów i płynów do płukania jamy ustnej zawiera detergenty o właściwościach przeciwwirusowych. Są one podobne do tych zawartych w środkach do higieny rąk, które, mogą wpływać na zdolność wirusa do rozprzestrzeniania się.

- Przeciwdrobnoustrojowe działanie pasty do zębów w jamie ustnej utrzymuje się przez trzy do pięciu godzin, a tym samym zmniejszyłoby obciążenie wirusowe w ślinie lub infekcję wirusami dostającymi się do ust - powiedział prof. Martin Addy z Uniwersytetu w Bristolu.

Horror dla kotów

Kanadyjski producent przysmaków dla kotów Temptations opublikował prawdopodobnie pierwszy na świecie horror dla kotów. Głównym antagonistą jest ogórek.

To czterominutowy animowany film krótkometrażowy o tytule „Scaredy Cat: The Movie”. Opowiada o rudym kocie, biegnącym za kłębkami wełny, który wtacza się do kuchni. Tam spotyka ogórka.

W internecie można znaleźć wiele filmów, wrzucanych przez właścicieli kotów, na których ich czworonogi ze strachem reagują na ogórki bądź inne podobnie wyglądające przedmioty, umieszczane w pobliżu ich misek podczas jedzenia.

Fot. pixabay.com

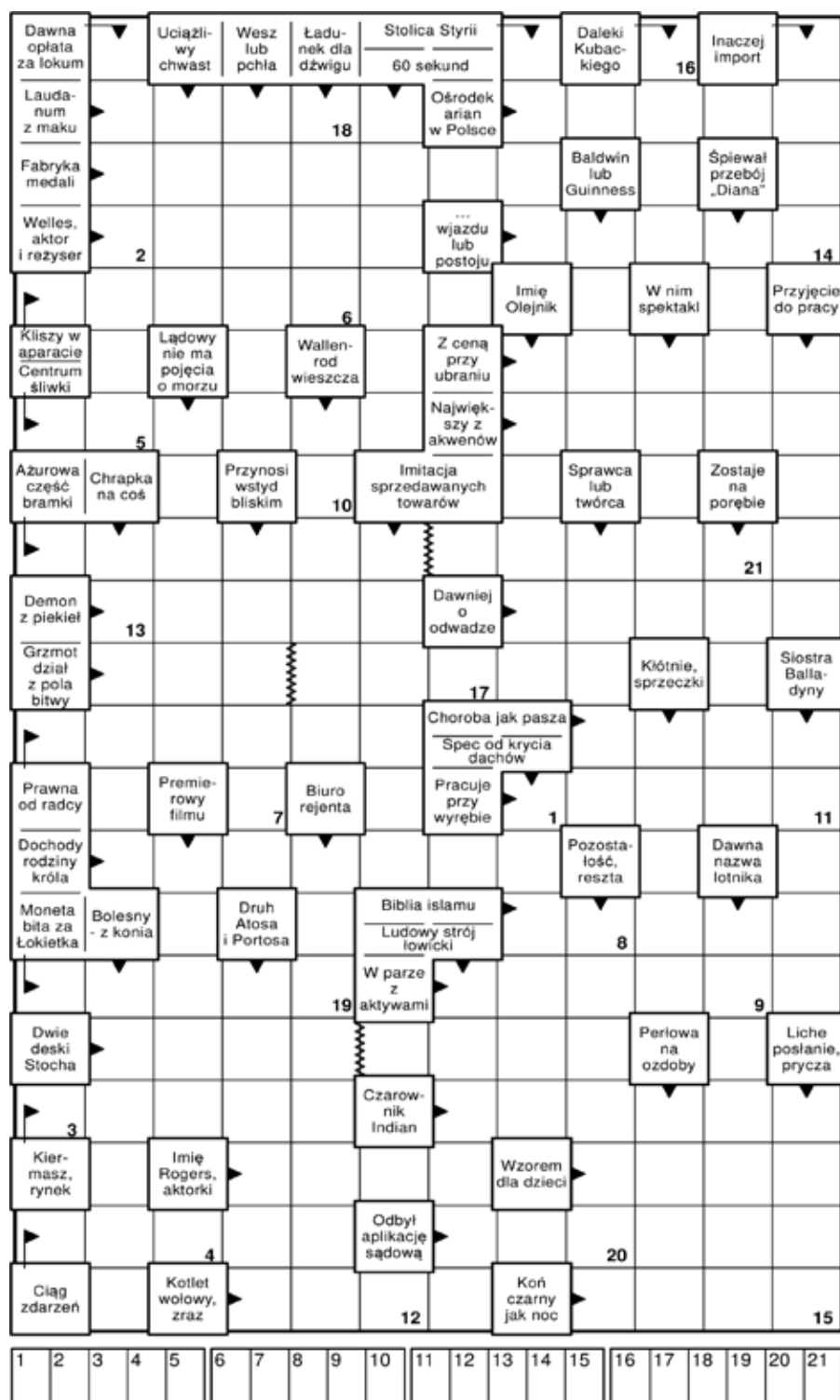
Fotomigawka

Jesienne popołudnie można spędzić w parku w towarzystwie ptaków

Fot. Marian Paluszkiwicz

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 22-23 PAŹDZIERNIKA

Poziomo: KOLUMB - LARWA - LOTERIA - EBOLA - CZĘŚĆ - PROPAN - ŻOŁĄDEK - ŁAMAGA - OBAMA - MARKET - KCIUK - ZGAGA - OHARA - BAROMETR - CENTRA - OSĄD - SMUDA - TRAGARZ - ALASZ - MANKO - STENIA - STARSZAK - SKAND - ANONIM - KADR - MIKI - ARKAN - FLAKON - NOGA - NINA

Pionowo: POLERKA - AZBEST - AS KARO - LOBO - MORGAN - RENTA - UTOPIA - KARTKA - KANKAN - MELA - GREGOR - GIORDANO - BRANŻA - TAMARA - SZARFA - PLAC - ŁOSKOT - SZATAN - ZIĄB - CHROM - LEKOMAN - ORLĘ - DARIA - SUDAN - NIKI - ŚREM - URZĄD - SILIKON - WAŚĆ - KAFKA - DACZA - MINA

Hasło: Z WIELU RĄK WIĘKSZA POMOC

Uśmiechnij się

Roman wraca do domu o 6 rano.

Żona zza drzwi wali go wałkiem w głowę. Roman pada nieprzytomny na ziemię, leży bez ducha... Nagle olśnienie! Żona klęka przy mężu, tuli ciało, płacze i krzyczy:

– Romuuuuuś! Przepraszaaaam! Zapomniałam, że miałeś nocną zmianę!

Rozmowa kwalifikacyjna:

– Więc, ile ma pan lat?
– 30.
– A jak długo pan pracował w poprzedniej firmie?
– 35 lat.
– Jakim cudem?
– Nadgodziny...

Pani na lekcji pyta się dzieci, jaki e odgłosy można usłyszeć na farmie. Dzieci mówią:

– Muu.
– Bee.
– Kwa-kwa.

Nagle odzywa się Jasiu

– Ty, cholero, złaż z tego traktora!

Rozmawia dwóch lekarzy:

– Wiesz, że na koronawirusa najlepszy jest czosnek?
– Podnosi odporność?
– Nie, ale sprawia, że nikt się do ciebie nie zbliży na mniej niż metr.

Przychodzi mężczyzna do doktora.

– Ten sposób na reumatyzm, który mi pan polecił, jest świetny. Unikanie wilgoci naprawdę działa!

– Dziękuję. A co panu teraz dolega?
– Nic. Przyszedłem zapytać, czy mogę się już wykąpać.

Ojciec poszedł na zebranie. Nauczycielka mówi do niego:

– U pana syna znaleziono marihuane!
– Mówił, skąd ją ma?

– Powiedział, że od swojego najlepszego przyjaciela.

Ojciec, powstrzymując łzy:

– Naprawdę tak powiedział?

Rozmawia dwóch kolegów:

– Moja żona na każde urodziny chce nowe futro.

– Po co jej tyle futer?

– Nie wiem, jeszcze nie kupiłem jej żadnego.

Wilno szykuje się do Zaduszek – nowe narzędzia, nowe rekomendacje

Zbliża się dzień pamięci o zmarłych. Na wileńskich cmentarzach pojawiło się łącznie ok. 40 dodatkowych kontenerów. Wg miejskiego działu odpowiedzialnego za sprzątanie, z wileńskich cmentarzy co roku wywozi się ok. 3 700 ton odpadów, z czego aż jedna czwarta to śmieci zgromadzone w czasie Zaduszek.

Przedstawiciele miasta zachęcają do rozsądnego planowania dekoracji grobów bliskich oraz do sprzątania po sobie.

„To zrozumiałe – ludzie odwiedzają i sprzątają groby bliskich, upiększają kwiatami i zniczami. Z jednej strony pokazuje to, że czczenie zmarłych to szczególnie głęboka tradycja w naszym kraju. Z drugiej strony, co roku po Zaduszkach zauważamy dużą ilość wyrzuconych zniczy, kwiatów i różnych dekoracji, co pokazuje brak umiaru. Przez nieodpowiednią segregację, duża część śmierci ląduje na śmietniskach” – twierdzi kierownik Działu Środowiska i Sprzątania Miasta, Gintautas Runovičius.

Kontrolerzy spółki samorządowej Vilniaus atliekų sistemos administratorius (Administrator systemu odpadów Wilna) zauważają, że w czasie Zaduszek zwiększa się też ilość odpadów w miejscach zbierania odpadów komunalnych. „Widocznie część mieszkańców przywozi odpady z cmentarzy do kontenerów urządzonych w podwórkach lub wyrzuca je do kontenerów na segregowane śmieci” – mówi kierownik Pododdziału ds. sprzątania, Gintautas Mackonis. Zwraca też uwagę, że ważnym jest odpowiednio posegregować śmieci i wyrzucić do pojemników do tego przeznaczonych.

Samorządowa spółka wystosowała następujące zalecenia:

Zamiast sztucznych kwiatów lepiej jest użyć żywych kwiatów, drzew iglastych czy innych roślin. Najlepiej zasadzić wieloletnie bądź wieczniezielone rośliny. Zwiędłe i zgniłe bukiety należy

Zachęca się mieszkańców do rozsądnego planowania dekoracji grobów oraz do sprzątania po sobie **Fot. Marian Paluszkievicz**

wyrzucić do kontenera na bio-odpady, uprzednio oddzieliwszy od nieorganicznych części (folii, doniczki itp.). Bukiety plastikowe trzeba wyrzucić do pojemnika na plastik, a w razie wątpliwości do pojemnika na odpady mieszane.

Lepiej jest używać wielorazowych zniczy na wkłady. Jeśli te z kolei są stare i niezdatne do użytku, szklane podstawki należy wyrzucić do kontenera na szkło, a plastikowe do tego na plastik. Uwaga: do kontenerów na odpady segregowane można wyrzucić znicze tylko wtedy, jeśli nie zostało w nich wosku, knotów i jeśli zostały oddzielone metalowe i

plastikowe części. Jeśli nie da się ich rozdzielić, wypalonych zniczy lepiej się pozbyć wrzucając do kontenera na odpady mieszane.

Jeśli tylko jest możliwość, zaleca się stosowanie naturalnych świec bez toksycznych związków.

W kontekście pandemii rząd zaleca w czasie Zaduszek uważać na skupiska ludzi. Minister Aurelijus Veryga zalecił, aby nie odwiedzać krewnych, a premier Saulius Skvernelis podkreślił, że po odwiedzeniu grobów nie należy odwiedzać miejsc, gdzie może dojść do zakażenia.

Inf. własne (na podst. vilnius.lt, sam.lrv.lt, lrv.lt)

Zakończyła się jesienna akcja Banku Żywności

Justyna Giedrojc

23 i 24 października odbywała się krajowa akcja zbierania żywności organizowana przez Bank Żywności (Maisto bankas). Tysiące wolontariuszy przez dwa dni pomagało zbierać jedzenie dla potrzebujących.

– Ta inicjatywa była dopełnieniem codziennej pracy Banku Żywności. Tylko w Wilnie nasi wolontariusze codziennie rozdają organizacjom charytatywnym od 2 do 4 ton żywności. Następnie paczki żywnościowe trafiają do podopiecznych tych organizacji. Według wstępnych danych w ciągu dwóch dni udało nam się zebrać 287 447 produktów na sumę 300 873 euro. Akcja zbiórki żywności przebiegała w 344 sklepach i centrach handlowych w 65 miastach i miejscowościach. Do akcji dołączyło 284 organizacji pozarządowych – informuje „Kurier Wileński” Simonas Gurevičius, dyrektor Banku Żywności. Zebrana dzięki akcji żywność zostanie przekazana do centrów dziennych dla dzieci oraz stołówek charytatywnych. Paczki żywnościowe trafiają też do seniorów, rodzin wielodzietnych, organizacji dobroczynnych.

– Przede wszystkim ludzie ofiarowali produkty, które najbardziej są nam potrzebne – z długim terminem przydatności do spożycia. Tradycyjnie są to makaron, kasze, cukier, olej i mąka. Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w akcji wspólnej pomocy ludziom potrzebującym – dodaje Gurevičius.

Sytuacja spowodowana pandemią COVID-19 skorygowała nieco zakres tegorocznego przedsięwzięcia.

– W akcję zaangażowało się mniej wolontariuszy niż w poprzednich latach. W tegorocznej jesiennej zbiórce żywności udział wzięło prawie 5 tys. wolontariuszy, to jest o 4 tys. mniej w porównaniu z rokiem ubiegłym. Nie zbieraliśmy też żywności w miejscowościach, które zostały ogłoszone ogniskami koronawirusa.

Wśród najczęściej przekazywanych Bankowi Żywności produktów były: makaron, kasze, cukier, olej i mąka **Fot. Marian Paluszkiewicz**

sa. Zadbamy jednak o to, by zebrane w innych miejscach produkty, zostały tam dostarczone – tłumaczy dyrektor. Zaznacza, że większość potrzebujących to z reguły ludzie starzy i samotni, dla których obecna sytuacja epidemiologiczna stanowi szczególne zagrożenie. Przeważnie boją się oni wyjść z domu, a dostarczona przez wolontariuszy paczka z jedzeniem staje się niekiedy jedynym posiłkiem na kilka dni z rzędu.

Finansowo akcję zbiórki żywności można było wesprzeć dzwoniąc na nr 1343 oraz skanując ulotki reklamowe w centrach handlowych sieci Maxima oraz IKI. W taki sposób

na konto Banku Żywności każdorazowo miało trafić po 3 euro.

– Na razie nie możemy powiedzieć, jaką sumę udało nam się zebrać w taki sposób. Wkrótce, po dokonaniu podliczeń, ogłosimy tę kwotę. Powiadomimy też, ile ton produktów mieszkańcy kraju zebrali dla potrzebujących w ramach ostatniej akcji. Wiem tylko, że paczki z zebraną żywnością trafiają do dziesiątków tysięcy osób na terenie całego kraju – zapewnia Gurevičius.

Zebrane jedzenie w ramach ubiegłorocznych akcji Banku Żywności zostało rozdane blisko 90 tys. osób. ■

	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry, Litwo	
6.30 Wiadomości	
7.40 Dzień dobry, Litwo!	
8.30 Wiadomości	
9.00 S. "Alpejscy detektywi"	
9.45 S. "Policja kryminalna Monachium"	
10.35 S. "Służyć i bronić"	
11.30 Co i dlaczego?	
12.00 Kontrola użytkowników	
13.00 Aktualna dokumentalistyka	
13.58, 20.25 Loteria "Keno Lotto"	
14.00 Wiadomości	
14.20, 15.15 Dzień dobry, Litwo	
15.00 Wiadomości	
16.00 Wiadomości	
16.25 Pytanko	
16.45 S. "Siostra Betty"	
17.30 Wiadomości	
18.00 Co i dlaczego?	
18.30 Pytajcie lekarza	
19.30 (Nie)emigranci	
20.30 Panorama	
20.59 Loteria "Jega"	
21.00 Temat dnia	
21.30 Ekspedycja narodowa	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
23.00 S. "Taken 2"	
	
6.10 S. "Swaragini"	
8.00 S. "Walker, strażnik Teksasu"	
10.00 S. "Nieśmiertelny"	
11.00 S. "Szalona para"	
11.35, 21.00 S. "Poważne sprawy"	
12.10 S. "Wróżka"	
13.30 S. "Zniewolona"	
14.30 S. "Sierotki"	
15.30 S. "Kruk"	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Będzie wszystko	
21.30 Wiadomości	
22.30 "Opłacalna ziemia" thriller	

	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Film dok.	
7.00 Gotują dzieci	
7.40, 15.50 S. anim.	
8.20 Magazyn naukowy	
8.45 "Wyznania"	
9.15 Dzień dobry, Litwo!	
11.45 Pytanko	
12.00 Wiadomości DW po rosyjsku	
12.15 Zeszyt Wileński	
12.40 Program o protestantach na Litwie	
13.10 Kulturalnie z Nomedą	
14.00 7 dni Kowna	
14.30 Zupa naukowa	
14.55, 19.35 Film dok.	
16.40 Encyklopedia Gustawa	
17.10 S. "Bliźniaczkę"	
18.05 S. "Krewni po 20 latach"	
18.50 Pytanko	
19.05 Program o ekologii	
20.20, 21.30 S. dok.	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.20 Sport	
23.05 Program publicystyczny	
23.50 Tańczy Litwa	
00.00 Wiadomości DW po rosyjsku	
00.15 Dziś na świecie	
	
6.25, 15.00 S. anim.	
7.55 S. "Gorąco z tv3.lt"	
8.55 S. "W wirze miłości"	
10.00 S. "Ranne ptaki"	
12.00 S. "Biedna Lala"	
13.00 S. "Sprzedane życie"	
14.45 Loteria "Keno Lotto" 2020	
16.00 Wiadomości TV3	
16.30 TV pomoc	
18.30 Wiadomości TV3	
19.30 S. "Pod prąd"	
20.30 S. "Kobiety kłamią lepiej"	
21.00 Wieczorne wiadomości TV3	
22.00 "Dziadka jeszcze nie ma w	

	
spodniach" komedia	
00.10 S. "Rezydenci"	
6.00 S. "Strzałka"	
7.00 Reality show	
8.20, 14.50 S. "Agenci wymiaru sprawiedliwości"	
9.25, 16.00 S. "Ślad"	
10.25, 17.30 S. "Policja Rosenheim"	
11.25 S. "Prywatny detektyw Magnum"	
12.30 S. "CSI. Miami"	
13.25 Reality show	
17.00 Dzień info	
18.30 S. "Strzałka"	
19.30 S. "Prywatny detektyw Magnum"	
20.30 S. "Ale numer!"	
21.00 "Stalker" thriller	
22.45 "Batman" thriller	
	
5.30 Aktualia	
6.30, 16.30, 19.30, 23.00 Program inform.	
7.00 Trzymajcie się	
8.00 S. "Nieoczekiwana sprawiedliwość"	
9.00, 12.30 S. "Kochana, ja oddzwonię"	
9.30 Nareszcie wolne dni	
10.00, 18.30 "Historia jednego przestępstwa"	
11.00 Realna mistyka	
12.00 TV sklep	
12.15 Tyle wiadomości	
13.00 Nowy dzień	
14.00 S. "Tajemnice"	
15.00 Realna mistyka	
16.00, 18.00, 20.00, 22.30 Reporter	
17.00 Trzymajcie się	
20.20 Sport	
20.30 Realna mistyka	
21.30 S. "Tajemnice"	
	
6.30, 16.00 S. "CSI: kryminaliści"	
7.30 S. "Kobra 11"	
8.30, 17.00 S. "Univer"	
9.00 S. "Mania	

	
zwierząt"	
9.30 S. "Świetna załoga"	
10.30 S. "Simpsonowie"	
11.30, 19.00 S. "Żonaty i ma dzieci"	
12.30 S. "Scorpion"	
13.30 S. "Top model"	
14.30 S. "Sprawna policja"	
15.00 S. "Kobra 11"	
18.00 S. "Ostrożnie! Dziewczyny"	
19.30 FIBA	
23.50 "APB" dramat	
6.40 S. "Ojciec Mateusz"	
8.10 S. "Dwa serca"	
10.10 S. "Ślepa"	
12.30 S. "Mentalista"	
13.30 S. "Zdesperowane gospodynie domowe"	
14.30, 19.00 S. "Danni Lowinski"	
15.30 S. "Nowicjusze"	
16.30 S. "Bądź ze mną"	
18.00 S. "Biały - kolor miłości"	
20.00 S. "Nowicjusze"	
21.00 "Przestępstwa nad Morzem Bałtyckim" detektyw	
22.55 S. "Pożyczona miłość"	
	
6.10 S. "Przysięga"	
7.00, 15.00 S. "Elif"	
7.50 "Spiszmy się jak na rolników przystało!"	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 "Agape"	
9.00 Wiadomości	
9.15 Kwadrans polityczny	
9.40 "Kasta - Autor Nieznany"	
10.15 S. "Ranczo"	
11.15 S. "Komisarz Alex"	
12.05 S. "Ojciec Mateusz"	
13.00 Wiadomości	
13.10 Agrobiznes	
13.35 Magazyn Rolniczy	

13.55 S. dok. "Wielkie koty w domu"	
16.00 Wiadomości	
16.15, 21.10 ALARM!	
16.35 Gra słów. Krzyżówka	
17.05 S. "Przysięga"	
18.00 Teleexpress	
18.25 "Jaka to melodia?"	
19.00 "Klan"	
19.30 S. "Kasta"	
19.55 "Jeden z dziesięciu"	
20.30 Wiadomości	
21.30 "Leśniczówka"	
21.55, 22.40 Magazyn Ekspresu Reporterów	
22.00 Magazyn kryminalny 997	
23.45 "Ocaleni" reality show	
	
8.00 "Co się dzieje"	
8.20 "Muzyczne poranki"	
9.00, 19.30 Informacje kulturalne	
9.30 Film dok.	
10.15 "Cała zima bez ognia" dramat	
12.00 S. "Modrzejewska"	
13.35 "Dyrekcja" film dok.	
14.30 "Tego się nie wytnie"	
15.55 "Portret Osobisty"	
16.55 "Chłopcy" film obycz.	
18.30 "Co dalej?" prog.	
18.50 "Kronos" magazyn	
19.55 S. "Wojna i pokój"	
21.00 "Nie lubię pana, panie Fellini" spektakl	
22.25 "Postrzyżyny" film fab.	
01.05 "Co dalej?"	
	
7.10 Polonia 24	
7.35 "Spotkajmy się"	
8.00, 18.50 Gra słów. Krzyżówka	
8.25, 16.15 "Zrób to ze smakiem"	
8.55, 11.55 Pytanie na śniadanie	

11.45 Panorama
12.30, 19.50 S. "Barwy szczęścia"
13.00 "Pod Tatrami"
13.15 "Co niesie dzień"
13.30 S. "O mnie się nie martw"
14.20 "Nad Niemnem"
14.40 "Tomek Kawiak" film dok.
15.45 "Uzdrowisko" telenowela
16.45 "Prywatne życie zwierząt"
17.15 "Przyjaciele Misia i Margolci"
17.35 "Margolcia i Miś zapraszają dziś"
18.00 S. "Korona królów"
18.30 Dziennik Regionów
19.20 "Przystanek Zaolzie"
19.35 "Godki fest ucieszne - REKIN"
20.20 Magazyn z Wysp
20.40 ALARM!
21.00 Polonia 24
21.35 S. "Ojciec Mateusz"
22.30 S. "Trzeci oficer"
23.25 "Uzdrowisko" telenowela
23.55 "Warto rozmawiać"

TVP INFO

6.35 Serwis Info Poranek
8.10 "Jedziemy"
8.50 "Agrobiznes"
9.00 "Jedziemy dalej"
9.20 "Minęła 8."
10.10 "Minęła 9."
11.30 Serwis Info Dzień
13.00 Info Raport
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień
18.00 "Teleexpress"
18.15 "Teleexpress Extra"
18.30 "O co chodzi"
19.00 Panorama
19.20 Serwis Info Wieczór
19.35 "O tym się mówi"
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 "Minęła 20."
22.00 "Nie da się ukryć"
22.40 "Spiszmy się jak na rolników

przystało!"
22.50 "W tyle wizji"
23.30 "W tyle wizji Extra"
00.00 Info Wieczór
00.30 "W akcji"
TVP
HISTORIA
7.50 "Był taki dzień"
7.55, 19.40 "Polska Kronika Filmowa 1990"
8.20 S. "Stulecie Winnych"
9.15 "Flesz historii"
9.35 Historia Polski
10.35 "Dzieła, arcydzieła"
10.45 "Sensacje XX w."
11.45 "Giganci historii" teleturniej
12.35 "Przeczytaj mi tę historię"
12.40 "ROK 1920. Kalendarium"
12.55 "Wojownicy czasu"
13.35 S. "Wojenne dziewczyny"
14.20 "Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945"
14.40 "Ekspertyza"
15.15 "Historia w postaciach zapisana"
17.05 "Kuchnia Jagiellonów"
17.40 "Było, nie minęło"
18.15 Historia Polski
19.15 "Tu wszystko jest Polską"
19.55 S. "Stulecie Winnych"
20.45 "Wojna w eterze"
21.00 "Tajemnice III Rzeszy"
22.05 Film dok.
23.05 "Po PRL-u"
23.35 "Katyń. Ostatni świadek"
01.20 "Sensacje XX w."

TRWAM

7.00 S. "Mojesz - 10 przykazań"
7.50, 14.20, 17.50, 0.50 "100 cudownych miejsc na świecie"
8.00 Film dok.
8.50 "Kolory świętości"
8.55 "Świat

w obrazach"
9.00 Informacje dnia
9.15, 20.40 "Polski punkt widzenia"
9.35 Słowo Życia
9.40 "Świadkowie"
10.10 "Papież Polak do rodaków"
11.00 Informacje dnia
11.15 "Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej"
11.45 "Zew natury"
12.05 "Mocni w wierze"
12.35 "Myśląc Ojczyzna"
12.45 "Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiewicza"
13.00, 19.00 Modlitwa "Anioł Pański"
13.03 Informacje dnia
13.20 "Sanktuaria polskie"
13.40 Film dok.
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.30 "Czterdzieści nocy" film fab.
16.35 "Wakacje z Chopinem"
16.50 "Ma się rozumieć"
17.00 Informacje dnia
17.10 "Jestem mamą"
17.30 "Kalejdoskop Młodych"
18.00 S. anim.
18.10 "Prosto o gospodarce"
18.30 "Oknem kamery"
19.05 Informacje dnia
19.15 "Rozmowy niedokończone"
20.30 "Każdy maluch to potrafi"
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 "Myśląc Ojczyzna"
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 "Paweł VI. Papież czasów burzy" film fab.
00.40 "Młodzi światau"

11

6.00 Dzień dobry
8.55 Żyj zdrowo!

9.55 Modny wyrok
11.15 Pobierzmy się
12.25 S. "Romans na kurorcie"
13.25 S. "Patrol morski"
14.25 S. "Nie sprawa kobiet"
15.30 S. "Astrolog"
16.05 Obrona cywilna
16.55 S. "Zrozumieć. Wybaczyć"
17.25 Męskie. Żeńskie
18.20 Naprawdę
19.20 Niechaj mówią
20.30 S. "Patrol morski"
22.40 Wieczór z Urgantem
23.30 S. "Gliniarz"

H

6.00 Nasz poranek
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 Nasze wiadomości
9.15 Teoria spiskowa
10.00 Życ zdrowo
11.15 Obrona cywilna
12.10 Modny wyrok
13.15 S. "Nici losu"
14.30 Pobierzmy się!
16.20 Męskie. Żeńskie
17.20 W rzeczy samej
18.50 Dodatek - powodzenie!
18.55 Niechaj mówią
20.00 Czas
21.10 S. "Mosgaz. Nowe śledztwo"
22.15 S. "Nici losu"
00.00 Męskie. Żeńskie

НТВ
МИР

5.00, 6.00, 7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.45 Dzisiaj
7.25 S. "Oddział kryminalnych badań"
12.25, 15.30 Niezwykłe wydarzenie
13.00 "Miejsce spotkania"
16.05 DNA
17.05 S. "Karuzela"
18.45 S. "Balabin"
20.45 S. "Pies"
23.15 Na podstawie prawdziwych wydarzeń

НАШЕ
КИНО

8.30, 17.00, 0.00 Tajemnice naszego kina
9.15 "Fantomzi" film fab.
11.15 "Nieformalne małżeństwo" film fab.
13.00 "Garbus" film fab.
15.25 "Nowe przygody kapitana Wrungla" film fab.
17.50 "Drugi tragiczny Fantomzi" film fab.
19.50 "Oskar" film fab.
21.35 "Aniołowie stróż" film fab.
РУССКОЕ КИНО
TV 1000
7.55 "Jarzębinowy walc" film fab.
9.35 "Dzieci według umowy" film fab.
11.05 Film fab.
12.35 "Tatusiu" film fab.
14.10 "8 najlepszych spotkań" film fab.
15.45 "Dzienniczek mamy pierwszaka" film fab.
17.05 "Praktyczna miłość" film fab.
18.30 "Polarny lot" film fab.
20.00 "Książę Iwan i szary wilk" film fab.
21.15 "Los" film fab.
22.40 "Brat 2" film fab.

Discovery
CHANNEL

7.00, 13.00 Sprzedawcy samochodów
9.00 Jak to zrobione?
10.00 Zapomniana i pochowana
10.30 Złoto garażów
11.00 Złota gorączka
12.00 Ratownicy skarbów
14.00 Nieznana ekspedycja
17.00 Podróż samochodem
18.00 Łowcy małych domów
19.00 Jak to działa?
19.30 Jak to zrobione?
20.00 Ratownicy skarbów
21.00 Złota gorączka
0.00 Nieznana ekspedycja

	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry, Litwo	
6.30 Wiadomości	
7.40 Dzień dobry, Litwo!	
8.30 Wiadomości	
9.00, 24.00 S. "Alpejscy detektywi"	
9.45 S. "Policja kryminalna Monachium"	
10.35 S. "Służyć i bronić"	
11.30 Co i dlaczego?	
12.00 Ekspedycja narodowa	
13.00 (Nie)emigranci	
13.58, 20.25 Loteria "Keno Lotto"	
14.00 Wiadomości	
14.20, 15.15 Dzień dobry, Litwo	
15.00 Wiadomości	
15.25 Weranda	
16.00 Wiadomości	
16.25 Pytanko	
16.45 S. "Siostra Betty"	
17.30 Wiadomości	
18.00 Co i dlaczego?	
18.30 Pytajcie lekarza	
19.30 Naczynia świata	
20.30 Panorama	
20.59 Loteria "Jega"	
21.00 Temat dnia	
21.30 Cykl dok.	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
23.00 S. "Medyceusze: Władcy Florencji"	
	
6.15 S. "Swaragini"	
8.00 S. "Walker, strażnik Teksasu"	
10.00 S. "Nieśmiertelny"	
11.00 S. "Szalona para"	
12.10 S. "Wróżka"	
13.30 S. "Zniewolona"	
14.30 S. "Sierotki"	
15.30 S. "Kruk"	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Show rozmów i eksperymenów	
21.00 S. "Poważne sprawy"	
21.30 Wiadomości	
22.30 "Licencja na	

zabijanie film fab.	
0.25 S. "Iluzja"	
	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Program muz.	
7.00 Encyklopedia Gustawa	
7.30, 15.50 S. anim.	
8.20 Na zdrowie!	
8.45 Pole bitwy	
9.15 Dzień dobry, Litwo	
11.45 Pytanko	
12.00 Wiadomości	
12.15 Menora	
12.40 Odblaski	
13.10 Litwa na świecie	
14.00 "To - kino"	
14.30, 21.30 Film dok.	
15.40 Tańczy Litwa	
16.40 Encyklopedia Gustawa	
17.10 S. "Bliźniaczki"	
18.05 S. "Krewni po 20 latach"	
18.50 Pytanko	
19.05 Odblaski	
19.30 "Opowiadania z Japonii" film dok.	
19.40 Sport	
23.05 To - kino	
23.30 Film dok.	
00.00 Wiadomości DW po rosyjsku	
00.15 Dziś na świecie	
	
6.25, 15.00 S. anim.	
7.55 S. "Pod prąd"	
8.55 S. "W wirze miłości"	
10.00 S. "Ranne ptaki"	
12.00 S. "Biedna Lala"	
13.00 S. "Sprzedane życie"	
14.45 Loteria "Keno Lotto" 2020	
16.00 Wiadomości TV3	
16.30 TV pomoc	
18.30 Wiadomości TV3	
19.30 "Show dobrego wieczoru"	
20.30 S. "Kobiety kłamią lepiej"	
21.00 Wieczorne wiadomości TV3	
22.00 "Nieduża przysługa" dramat	
22.25 "Viking Lotto"	

	
6.00 S. "Strzałka"	
7.00 Reality show	
8.15, 14.50 S. "Agenci wymiaru sprawiedliwości"	
9.15, 16.00 S. "Ślad"	
10.25 S. "Policja Rosenheim"	
11.25 S. "Prywatny detektyw Magnum"	
12.25 S. "CSI. Miami"	
13.25 Reality show	
17.00 Dzień info	
17.30 S. "Policja Rosenheim"	
18.30 S. "Strzałka"	
19.30 S. "Prywatny detektyw Magnum"	
20.30 S. "Ale numer!"	
21.00 "Linia czasu" film fab.	
23.20 "Stalker" thriller	
	
5.30 Nowy dzień	
6.30, 16.30, 19.30, 23.00 Program inform.	
7.00 Trzymajcie się	
8.00 S. "Nieoczekiwana sprawiedliwość"	
9.00, 12.30 S. "Kochana, ja oddzwonię"	
9.30 Program o zwierzętach	
10.00, 18.30 "Historia jednego przestępstwa"	
11.00 Realna mistyka	
12.15 Tyle wiadomości	
13.00 Nowy dzień	
14.00 S. "Tajemnice"	
15.00 Realna mistyka	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20, 18.20 Sport	
17.00 Program aktualności	
20.00, 22.30 Reporter	
20.20 Sport	
20.30 Realna mistyka	
21.30 S. "Tajemnice"	
23.30 Trzymajcie się	
	
6.30, 16.00 S. "CSI: kryminolodzy"	
7.30 S. "Kobra 11"	

8.30, 17.00 S. "Univer"	
9.00 Na jednym końcu haczyk	
9.30, 18.00 S. "Ostrożnie! Dziewczyny"	
10.30 S. anim.	
11.30, 19.00 S. "Żonaty i ma dzieci"	
12.00 S. "Univer"	
12.30 S. "Scorpion"	
13.30 S. "Top model"	
14.30 S. "Miłość - to..."	
15.00 S. "Kobra 11"	
20.00 "Nadzy i wystraszeni"	
21.00 "Śmieszne obrazki Amerykańskich domów"	
21.45 Liga Mistrzów UEFA	
23.55 "APB" dramat	
	
6.30 S. "Ojciec Mateusz"	
7.45 S. "Dwa serca"	
10.10 S. "Ślepa"	
12.30 S. "Mentalista"	
13.30 S. "Zdesperowane gospodynie domowe"	
14.30, 19.00 S. "Danni Lowinski"	
15.30 S. "Nowicjusze"	
16.30 S. "Bądź ze mną"	
18.00 S. "Biały - kolor miłości"	
19.00 S. "Stażystka"	
20.0 S. "Nowicjusze"	
21.00 Detektyw	
22.55 S. "Pożyczona miłość"	
	
6.10 S. "Przysięga"	
7.00, 15.00 S. "Elif"	
7.50 "Spiszmy się jak na rolników przystało!"	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 "Rodzinny ekspres"	
9.00 Wiadomości	
9.15 Kwadrans polityczny	
9.40, 19.30 S. "Kasta"	
10.20 S. "Ranczo"	
11.15 S. "Komisarz Alex"	
12.05 S. "Ojciec	

Mateusz"	
13.00 Wiadomości	
13.10 Agrobiznes	
13.35 "Rok w ogrodzie Extra"	
13.55 S. dok.	
16.00 Wiadomości	
16.15, 21.10 ALARM!	
16.35 Gra słów. Krzyżówka	
17.05 S. "Przysięga"	
18.00 Teleexpress	
18.25 "Jaka to melodia?"	
19.00 "Klan"	
19.55 "Jeden z dziesięciu"	
20.25 Sport	
20.30 Wiadomości	
21.25 "Leśniczówka"	
21.55 Liga Mistrzów UEFA	
00.10 "Historia bez tajemnic"	
	
7.50 S. "Wszystkie stworzenia duże i małe"	
8.55, 19.30 Informacje kulturalne	
9.25 "Niedziela z..."	
10.20 "Chłopcy" film obycz.	
12.00 S. "Modrzejewska"	
13.30 "Nie marnuj jedzenia" film dok.	
14.30 "Reportaż z wystawy"	
14.45 "Którędy po sztukę" magazyn	
14.55 "Tamte lata, tamte dni" magazyn	
15.35 "Kocie ślady" film TVP	
17.05 "Diabły, diabły" dramat	
18.35 "Co dalej?" prog. publicystyczny	
19.00 "Urodzeni artyści"	
20.00 S. "Wojna i pokój"	
21.00 "To tylko koniec świata" dramat	
22.45 Film dok.	
01.30 "Co dalej?"	
	
7.10 Polonia 24	
7.35 S. "Korona królów"	
8.00, 18.50 Gra słów. Krzyżówka	

8.25 "To je Borowicz"
 8.55, 11.50 Pytanie na śniadanie
 11.45 Panorama
 12.30, 19.50 S. "Barwy szczęścia"
 13.00 "Języczek u wagi"
 13.15 "Co niesie dzień"
 13.30 S. "Ranczo"
 14.20 "Przystanek Zażółć"
 14.40 "Twarze Solidarności"
 15.00 "Giganci historii"
 15.45 "Uzdrowisko" telenowela
 16.15 "To je Borowicz. Podróże ze smakiem"
 16.45 "Wojciech Cejrowski - bosy przez świat"
 17.15 "Zagadki zwierzogromadki"
 17.30 "Nela Mała Reporterka"
 17.50 S. "Żubr Pompik"
 18.00 S. "Korona królów"
 18.30 Dziennik Regionów
 19.20 "Studio Lwów" magazyn
 19.40 Film dok.
 20.20 "Kierunek Zachód"
 20.40 ALARM!
 21.00 Polonia 24
 21.35 S. "Ranczo"
 22.30 S. "Trzeci oficer"
 23.25 "Uzdrowisko" telenowela
 23.55 "Polskie 100 lat"

TVP INFO

6.35 Serwis Info Poranek.
 8.10 "Jedziemy"
 8.50 "Agrobiznes"
 9.00 "Jedziemy dalej"
 9.20 "Minęła 8."
 10.10 "Minęła 9."
 11.30, 14.30 Serwis Info Dzień.
 13.00 Info Raport
 16.30 Info Dzień
 18.00 "Teleexpress"
 18.15 "Teleexpress Extra"
 18.30 "O co chodzi"
 19.00 Panorama
 19.20 Serwis Info Wieczór
 19.35 "O tym się mówi"

20.30 Wiadomości
 21.00 Gość Wiadomości
 21.15 "Minęła 20."
 22.00 "Nie da się ukryć"
 22.40 "Spiszmy się jak na rolników przystało!"
 22.50 "W tyle wizji".
 23.30 "W tyle wizji Extra"
 00.00 Info Wieczór
 00.30 "W akcji"

TVP HISTORIA

7.50 "Był taki dzień"
 7.55, 19.45 "Polska Kronika Filmowa"
 8.20, 20.05 S. "Stulecie Winnych"
 9.15 "Polskie 100 lat"
 9.45 Historia Polski
 10.45 "Dzieła, arcydzieła"
 11.00 "Sensacje XX w."
 11.35 "Ślad" film dok.
 12.35 "Ex Libris" magazyn
 13.05 S. "Sprawiedliwi. Kto ratuje jedno życie..."
 14.00 "Giganci historii"
 14.55 Film dok.
 16.00 "Spór o historię"
 16.40 "Tajemnice III Rzeszy"
 17.45 Prog. publ.
 18.10 "Przeczytaj mi tę historię"
 18.20 "Flesz historii"
 18.40 Historia Polski
 20.55 "Wojna w eterze"
 21.10 Film dok.
 22.05 "Azjatyckie stulecie"
 23.00 "Z widokiem na Wawel"
 23.40 "Życie za życie. Maksymilian Kolbe" dramat

TRWAM

7.00 "Paweł VI. Papież czasów burzy" film fab.
 8.40 "100 cudownych miejsc na świecie"
 8.50 "Kolory świętości"
 8.55 "Świat w obrazach"
 9.00 Informacje dnia
 9.15, 22.40 "Polski

punkt widzenia"
 9.40 Słowo Życia
 9.45 "Każdy maluch to potrafi"
 10.00 "Kalejdoskop Młodych"
 10.20 "20 lat dla świata"
 10.25 "Sanktuarium polskie"
 10.45, 20.25 "Święty na każdy dzień"
 10.50 S. anim.
 11.00 Audiencja generalna papieża Franciszka
 12.00 "Świat na wyciągnięcie ręki"
 12.25 "Myśląc Ojczyzna"
 12.40 "Prosto o gospodarce"
 13.00, 19.00 Modlitwa "Anioł Pański"
 13.03 Informacje dnia
 13.20 "Filmowe życiorysy"
 14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
 15.30 "Cena nadziei" film fab.
 16.50 "Ma się rozumieć"
 17.00 Informacje dnia
 17.10 "Na zdrowie"
 17.30 Film dok.
 18.00 "Po stronie prawdy"
 18.30 "Okiem kamery"
 19.05 Informacje dnia
 19.15 Rozmowy niedokończone
 20.30 S. anim.
 21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
 21.20 Modlitwa różańcowa
 21.50 "Myśląc Ojczyzna"
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 23.00 "Jestem Gabriel" film fab.
 00.35 Film dok.

6.00 Dzień dobry
 8.55 Żyj zdrowo!
 9.55 Modny wyrok
 11.15 Pobierzmy się
 12.15 Magazyn dla kobiet
 12.25 S. "Romans w kurorcie"
 13.25 S. "Patrol morski"
 14.30 S. "Niebabaska sprawa"

14.30 S. "Samara"
 15.35 S. "Astrolog"
 16.05 Cywilna obrona
 16.55 S. "Zrozumieć. Wybaczyc"
 17.25 Męskie. Żeńskie
 18.20 Naprawdę
 19.25 Niechaj mówią
 20.30 S. "Patrol morski"
 22.40 Wieczór z Urgantem
 23.30 S. "Gliniarz"

6.00 Nasz poranek
 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 Nasze wiadomości
 9.15 Teoria spiskowa
 10.00 Życie zdrowo
 11.15 Obrona cywilna
 12.10 Modny wyrok
 13.15 S. "Nici losu"
 15.05 Pobierzmy się!
 16.20 Męskie. Żeńskie.
 17.20 W rzeczy samej
 18.55 Dodatek - powodzenie!
 19.00 ObiektywNIE
 20.00 Czas.
 21.10 S. "Mosgaz. Nowe śledztwo"
 22.15 S. "Nici losu"
 00.05 Męskie. Żeńskie

5.00, 6.00, 7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.45 Dzisiaj
 7.25 S. "Oddział kryminalnych badań"
 12.25, 15.30 Niezwykłe wydarzenie
 13.00 "Miejsce spotkania"
 16.05 DNA
 17.05 S. "Karuzela"
 18.45 S. "Balabin"
 21.00 S. "Pies"
 23.20 Pozdniakow

6.45 "Osobliwości narodowego polowania" film fab.
 8.30, 17.00, 1.00 Tajemnice

naszego kina
 9.15 "Drugi tragiczny Fantozzi" film fab.
 11.15 "Oskar" film fab.
 13.00 "Aniołowie stróż" film fab.
 15.25 "Nadzwyczajne zakłady" film fab.
 17.50 "Fantozzi odchodzi na emeryturę" film fab.
 19.50 "Dziwni dorośli" film fab.
 21.35 "Hamlet" film fab.

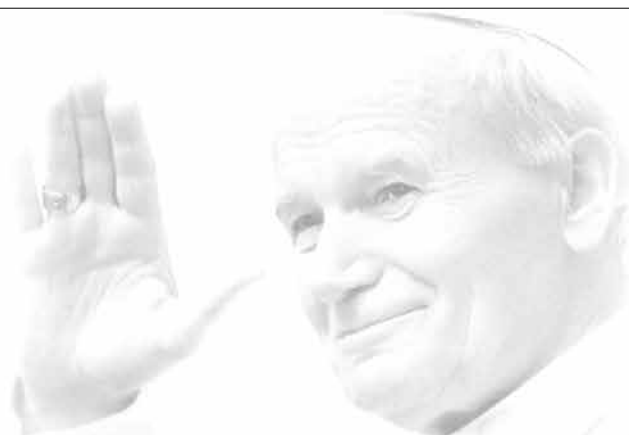
6.35 "Dzienniczek mamy pierwszaka" film fab.
 7.55 "Praktyczna miłość" film fab.
 9.20 "Polarny lot" film fab.
 10.50 "Horoskop szczęścia" film fab.
 12.25 "Kuchnia w Paryżu" film fab.
 14.10 "Jechali dwaj kierowcy" film fab.
 15.25 "Dżentelmeni spod ciemnej gwiazdy" film fab.
 17.05 "Bez granic" film fab.
 18.40 "Dżungle" film fab.
 20.00 Film fab.
 22.15 "Włoski orzeszek" film fab.
 23.40 "Kod Apokalipsy" film fab.

7.00, 13.00 Sprzedawcy samochodów
 9.00 Jak to zrobione?
 10.00 Zapomniana i pochowana
 10.30 Złoto garażów
 11.00 Złota gorączka
 12.00, 20.00 Ratownicy skarbów
 17.00 Podróż samochodem
 18.00 Łowcy małych domów
 19.00 Jak to działa?
 19.30 Jak to zrobione?
 21.00 Stare samochody
 22.00 Sprzedawcy samochodów
 00.00 Nieznana ekspedycja

Wyjątkowy koncert
w wyjątkowym roku!

JUBILEUSZ 65-LECIA

POLSKIEGO ZESPOŁU ARTYSTYCZNEGO PIEŚNI I TAŃCA

WILIA

15 LISTOPADA
2020

16:00

TRANSMISJA ON-LINE NA PORTALU

Wilnoteka.lt

Polski portal na Litwie

WESPRZEĆ ZESPÓŁ MOŻNA DOKONUJĄC WPŁATĘ NA KONTO BANKOWE

LT18 7044 0600 0090 8761 | LENKŲ DAINŲ IR ŠOKIŲ MENO ANSAMBLIS "WILIA" | AB SEB BANKAS | SWIFT: CBVILT2X

KANCELARIA PREZESA
RADY MINISTRÓW

POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE

VILNIUS
KULTŪROS
CENTRAS

KURIER
WILENSKI

ZW.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania
publicznego dotyczącego pomocy
Polonii i Polakom za granicą.

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

LATEMA Wilnoteka.lt

Nasza Gazeta

MAGAZYN
WILENSKI

TYGODNIK
WILENSZCZYZNY

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników. Zadzwońcie, tel. 8 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedam drewno liściaste i iglaste (suche) po 3 m3 albo 6 m3. Dowóz nieodpłatny.

Wilno, tel. 8 673 84 059

USŁUGI

Ewa, ekspert od nieruchomości, pomoże sprzedać lub wynająć mieszkanie, dom.

Tel.: 8 648 78 557

Usługi adwokata zwracając się do sądu przy rozwodach, roszczeniach o części spadku,

długach. Pomoc w otrzymaniu kredytu.

Tel. 8 684 30 018

Odwierły, geotermiczne ogrzewanie, na całej Litwie przez cały rok. Gwarancja. Nadzór. www.melkerlita.lt

Tel.: 8 616 08 020, 8 686 83 265

Muruję piece, piecyki. Remontuję stare. Niedrogo. Tel. 8 683 95 373

7 listopada „Klub sportkań” zaprasza na wybieżkę „Jurbork obejrzany i posmakowany”. Obszerny, ciekawy program połączony z 3 degustacjami.

www.slavija.lt (w wiadomościach); Zgłoszenia pod nr. tel.: 8 667 88 489

Serwis obsługi opon ciężarowych i osobowych

zatrudni na stałe pracownika do pracy w montowni w Wilnie. Doświadczenie mile widziane.

Vilnius, tel. +370 640 35878.

Informuojame žemės sklypo kadastrą Nr. **0101/0079:680**, esančio Eišiškių pl. (adresas nesusiteiktas), Vilniaus m., mirusio savininko L.V. paveldėtojus, kad MB „Vilkadis“ matininkas Dionisij Ivanov (kv. paž. Nr. 2M-M-2730) 2020-11-06 9 val. vykdyt žemės sklypo kadastrą Nr. **0101/0079:648**, esančio Eišiškių Sodų 13-oji g. 21, Vilniaus m., ribų ženklinimo darbus.

Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į MB „Vilkadis“ adresu Rinktinės g. 53-20, Vilnius, el. paštą dionisijus@gmail.com arba tel. 861564967.

Zam. 2274

Informuojame žemės sklypo (kadastrą Nr. **0101/0161:0240**), esančio Vilnius, Daniliškių g. 33 paveldėtojus, kad UAB GEODEZIJOS CENTRAS matininkas Antanas Balnis, (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1057) 2020-11-03 11:30-12:00 val vykdyt žemės sklypo (kadastrą Nr. **0101/0161:0033**), esančio Vilnius, Daniliškių g. 31 ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB GEODEZIJOS CENTRĄ adresu Pašilaičių g. 17-38, Vilnius, el. paštą info@geocentras.lt arba telefonu 867392494.

Zam. 2275

Informuojame, kad 2020 m. lapkričio mėn. 6 d. 11 val, žemės sklypui kad. Nr. **4152/0100:98**, esančiam Vilniaus r. sav., Mickūnų sen., Galgių k., Naujoji g.5, atliekant kadastrinius (geodezinius) matavimus, bus paženklinamos žemės sklypo ribos.

Kviečiame besiribojančio žemės sklypo, kurio kad. Nr. **4152/0100:146**, savininkus, suinteresuotą asmenį ar paveldėtojus atvykti 2020 m. lapkričio 6 d., 11 val. į Vilniaus r. sav., Mickūnų sen., Galgių k., Naujoji g.5, dėl kadastrinių matavimų metu nustatytų ribų paženklinimo. Matavimus atlieka UAB „DPG Systems“ matininkas Tadas Vilkas Giedraičių g. 85-425, Vilnius LT - 08214, tel.:864624405 El. p. dpgsystems@gmail.com

Zam. 2276

Informuojame žemės sklypo kadastrą Nr. **417703001055**, esančio Vilniaus r. sav., Rudaminos sen., Rudaminos k., Naujoji g. 24 savininkes B.M., A.M., A.M., kad MB „Optimalūs geodeziniai sprendimai“ matininkas Albinas Ginaitas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1904) 2020-11-12 16:45 val. vykdyt žemės sklypo (kadastrą Nr. **417703000396**), esančio Vilniaus r. sav., Rudaminos sen., Rudaminos k., Gegužės 1-osios g. 33, ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į Albiną Ginitą adresu L. Giros 70-45, el. paštą ogsvilnius@gmail.com arba telefonu 864550551.

Zam. 2277

BITWA INTELEKTÓW

4 XI 2020 18:30
DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

WIEK NIEOGRANICZONY
REJESTRACJA DO 29 X 2020 -> POLSKIDOM.LT

NAGRODY
I MIEJSCE - 5 X GARMIN FORERUNNER 35
II MIEJSCE - 5 X JBL CHARGE 4
III MIEJSCE - 5 X WIEŻA KENWOOD M-420DAB

Wziął do domu 300 psów

Mężczyzna, który prowadzi schronisko dla zwierząt w portowym mieście Puerto Morelos w Meksyku, schronił przed huraganem z ponad 300 psów. Miejsce znalazło się też dla kotów, kilku kur, królików a nawet jeża. Akcję relacjonował w mediach społecznościowych.

- Część z psów, które wziąłem do domu, na co dzień mieszka w schronisku. Nie mieliśmy tam jednak tyle schronów, żeby zwierzęta mogły być bezpiecznie na czas huraganu. Dlatego wziąłem je do siebie - opowiada Ricardo.

Fot. pixabay.com

Chicago najbardziej „zaszczurzone” miastem

Chicago po raz szósty stało się posiadaczem tytułu, którego nie chce żadne miasto w USA. Znowu znalazło się na szczycie rankingu metropolii, których żyje najwięcej szczurów. Jedną z amerykańskich firm zajmujących się zwalczaniem szkodników, klasyfikuje miasta w USA na podstawie liczby zleceń na zwalczanie gryzoni.

Analizy przeprowadzono od 1 września 2019 do 31 sierpnia 2020. Rezultatem jest lista 50 miast, w których sytuacja ze szczurami wygląda najpoważniej. Od sześciu lat pierwsze miejsce należy do Chicago. W pierwszej dziesiątce są miasta takie jak Los Angeles, Nowy Jork, Waszyngton, San Francisco, Detroit, Filadelfia, Baltimore, Denver i Minneapolis. - Gryzonie są ekspertami w wyszukiwaniu pożywienia i schronienia - stwierdził entomolog Ben Hottel.

W urnie wyborczej, chciał hodować ślimaki

17-latek ukradł z lokalu wyborczego w obwodzie zaporoskim na Ukrainie urnę do głosowania, by hodować w niej ślimaki. W związku z kradzieżą wszczęto sprawę karną. Nastolatki grozi do trzech lat pozbawienia wolności. Wieczorem w niedzielę szef miejscowej komisji wyborczej zgłosił na policję, że z lokalu zniknęła urna do głosowania.

Następnego dnia rano policja ustaliła, że urnę ukradł nastolatek mieszkający w okolicy. Chłopak od razu przyznał się do winy.

Fot. pixabay.com

APEL DO RODZIN POLSKICH

Szanowni Państwo,

zwracam się do Państwa jako adiunkt Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i doktor nauk pedagogicznych, członek Stowarzyszenia Naukowców Polaków na Litwie, a także pomysłodawca i od prawie 20 lat jedyny redaktor strony „Pocopotek” w „Kurierze Wileńskim”. Moje korzenie rodzinne sięgają Połuknia koło Trok, czuję się mocno związana z Wileńszczyzną i jej mieszkańcami, toteż nieprzypadkowy jest wybór dziedziny, której dotyczą moje badania. Proszę o pomoc w realizacji mego zadania, którym jest zbadanie i przedstawienie obecnej, współczesnej sytuacji rodzin polskich na Litwie. O historii Polaków na Litwie, ich sytuacji ekonomicznej, politycznej, kulturowej jest wiele opracowań, ale badań dotyczących współczesnej sytuacji – bardzo niewiele i niezbyt kompleksowych. Na podstawie uzyskanych materiałów planuję wydać monografię, która w szeroki sposób pozwoli odzwierciedlić sytuację, w jakiej dzisiaj żyją i działają Polacy na Litwie. Będzie to unikalne dzieło poparte relacjami i faktami w postaci zdjęć z Waszego życia.

Proszę o pomoc:

- dyrektorów i kierownictwo szkół polskich, poprzez których przekażą ankiety;
- wychowawców i nauczycieli, którzy je rozpowszechnią wśród uczniów;

- uczniów, którzy dostarczą ankiety rodzicom;
 - rodziców, którzy poświęcą swój czas i je wypełnią.
- Badania będą prowadzone we współpracy z Macierzą Szkolną, która zawsze stała na straży dobra szkolnictwa polskiego i polskiej tożsamości na Litwie. Drodzy rodzice, proszę o szczerą odpowiedź, gdyż nie chodzi tu ani o poprawność polityczną, ani obowiązek obywatelski, tylko fakty.

**Z wyrazami głębokiego szacunku
dr Danuta Kamilewicz-Rucińska**

